Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ● № 4 (7745). ● 7 январь, 1982 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин

МАҲОРАТ МАКТАБИ

КОММУНИСТИК районидаги «Правда» колхозининг сутчилик комплекси коллективи сут соғувчи Екатерина Пакнинг 50 йиллик юбилейини нишонлади. Хўжаликнинг кўплаб чорвадорлари ундан маҳорат сирларини ўрганишган. Тажрибали мураббий Екатерина ўз юбилейини зарбдор меҳнат билан нишонлади. Ўтган йили у ўзига бириктилган 24 бош сигирнинг ҳар биридан 5500 килограммдан сут соғиб олди.

Унинг шогирдлари Мария Амон, унинг қизи Людмила, Анаргул Тўрақулова, Шоҳида Турдиевалар ҳам кўп сут соғиб олишга эришмоқдалар.

Екатерина Пак ишидаги асосий нарса шуки, у ўз касбини севади. У жониворларни озиқлантиришни қатъий кузатиб боради. Сигирларнинг рациони витаминлар, микроэлементларга бойдир. Сигирларга бир кеча-кундузда 5-6 мартадан ем берилмоқда; уларга тунда ҳам ем-хашак бериш синаб кўрилмоқда.

(ЎзТАГ).

СЎНГГИ СОАТДА

ВВФ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

✦ ХАНОЙ. Бу ерда мамлакатдаги энг оммавий ижтимоий-сиёсий ташкилот — Вьетнам Ватан фронти Марказий Комитетининг пленуми ўз ишини бошлади.

Ватан фронти Марказий Комитетининг Бош секретари Нгуен Ван Тьен пленум очилишида доклад қилиб, бу йил республика ҳаётида алоҳида муҳим аҳамиятга эга бўлган йил эканлигини қайд этди. ВКПнинг бўлажак V съезди социализмга ўтиш даврида мамлакатни ривожлантиришнинг бош йўналишларини белгилайди, бинобарин фронт олдида партия планларини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ ҳаракатини авж олдириш вазифаси турибди, деб таъкидлади докладчи.

Вьетнам Ватан фронти, деб уқтирилади докладда, Вьетнам Компартиясининг СССР ва бошқа қардош социалистик мамлакатлар билан ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлашга, Хитой экспансионизмига ва Америка империализмига қарши курашда Ҳинди-Хитойдаги уч мамлакатни жипслаштиришга қаратилган ташқи сиёсий йўлини батамом қўллаб-қувватлайди.

●

ЭНГ КЎП ҚУРОЛ СОТУВЧИ МАМЛАКАТЛАРДАН БИРИ

✦ НЬЮ-ЙОРК. Ўтган йили Исроил энг кўп қурол сотувчи мамлакатлардан бирига айланди. АҚШда чиқадиган «Экшн» газетасининг хабар қилишича, кейинги тўрт йил ичида Исроилнинг қурол-яроғ экспорти 4,5 баравар кўпайиб, бултур икки миллиард долларга етди. Газетанинг чамаларига кўра, яқин беш йил ичида Исроилнинг қурол-яроғ экспорти қиймат жиҳатдан ҳар йили ўрта ҳисобда ўттиз беш процентдан ортиб боради.

Исроилнинг ҳарбий саноати унинг империалистик ҳомийлари, даставвал Қўшма Штатларнинг бевосита ёрдамида вужудга келтирилиб, такомиллаштирилди.

Ҳозир Исроил ЖАР, Парагвай, Уругвай, Жанубий Корея, Тайвань, Гондурас, Гватемала каби реакцион режимларга қурол-яроғ етказиб берувчи асосий мамлакат бўлиб қолди.

●

ЛИВИЯ ТАШВИШЛАНМОҚДА

✦ ТРИПОЛИ. Ливиянинг Жана агентлиги Уммон султонлигида Америка ҳарбий базалари қурилиши бошланганлиги муносабати билан жиддий ташвиш билдирди. АҚШ Масира оролида база барпо этишга киришди, деб хабар қилади Жана агентлиги. Ана шу база «С-130» ҳарбий транспорт самолётларини қабул қилиш учун мўлжалланган ва у регионда жосуслик ишларини олиб бориш учун замонавий электрон асбоб-ускуналар билан жиҳозланади.

Агентлик шу базани ҳамда Дофар районида ва султонлик пойтахти Маскад шаҳри яқинида яна икки ҳарбий базани қуриш учун Америка маъмурияти салкам 100 миллион доллар ажратганлигини таъкидлайди.

●

КЕСКИН ИХТИЛОФЛАР

✦ ЛОНДОН. Буюк Британия социал-демократик партияси билан либерал партияси «иттифоқи»да кескин ихтилофлар рўй берди. Бўлажак ялпи парламент сайловида ҳар бир партиядан қанча номзод ва қайси сайлов округларидан кўрсатилиши кераклиги тўғрисидаги масала юзасидан шиддатли кураш ана шу ихтилофларга сабаб бўлди.

Баб-баравар вакил кўрсатиш тўғрисидаги қоида ана шу партиялар ўтган йил сентябрида сайловолди иттифоқи тўғрисида тузган битимнинг асосий моддаларидан бири бўлган эди. Аммо ҳозир социал-демократларнинг бошлиқлари каттароқ бўлакни юлиб олишга ва «иттифоқ»дан кўпроқ ўз номзодларини кўрсатишга интилмоқдалар.

●

КЕНГАШ БОШЛИҒИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

✦ ПАРИЖ. Гана Миллий мудофаа муваққат кенгаши (ММMК) мамлакатда демократик ўзгартишларни амалга оширишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Кенгаш бошлиғи Ж. Ролингс радио орқали сўзга чиқиб шу ҳақда гапирди. Республикада революцион ўзгартишлардан кузатилган мақсад, деди у, гражданлик ҳуқуқларини ҳамда аҳолининг нормал ҳаёти ва меҳнати учун зарур шарт-шароитларни таъминлашдан иборатдир.

Франс Пресс агентлигининг Аккрадан хабар қилишича, Ж. Ролингс шаҳарларда, қишлоқ жойларда, корхоналар ва муассасаларда маҳаллий мудофаа комитетларини тузиш заруриятини қайд этди. Мазкур комитетлар мамлакатда порахўрликни таг-томири билан тугатишда миллий мудофаа муваққат кенгашига ёрдам беришлари керак.

(ТАСС, 6 январь).

СССР 60

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИДА ЗАРБДОРЧАСИГА МЕҲНАТ ҚИЛАЙЛИК

ИЛҒОРЛАР БИЛАН СУҲБАТ

ЮКСАЛИШ ЙЎЛЛАРИ

«Назарбек» совхози Калинин районидаги йирик ва пешқадам хўжаликлардан ҳисобланади. Совхозда қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлиги, чорвачилик маҳсулдорлиги йилдан-йилга ортиб бормоқда. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорлари асосида иш олиб бораётган совхоз меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилини муваффақиятли якунладилар. Қуйида совхоз директори, икки марта Меҳнат Қизил Байроқ ва Ҳурмат белгиси орденлари кавалери Холмат ҚОРАХЎЖАЕВ хўжалик эришаётган ютуқлар ва навбатдаги вазифалар ҳақида ҳикоя қилиб беради.

Бойлик яратувчи меҳнат кишиси ҳамиша келажакни кўзлаб ишлаши керак. У бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан баракали меҳнат қилиши учун ўз билганларини бошқаларга ўргатиш билан бирга билмаганларини билганлардан сўраб ўрганишдан орланмаслиги лозим.

Бундан ўн тўрт йил илгари мазкур совхозга директор қилиб тайинланганимдан сўнг устозларим оқ йўл тилаб, айтган бу гаплар менинг иш фаолиятимда жуда асқотди. Далаларни, фермаларни айланиб, одамлар билан суҳбатлашар эканман, ўйлардим: хўжаликда моҳир, ўз ишининг устаси бўлган деҳқонлар кўп. Уларнинг куч-ғайратини бир мақсадга йўналтириш лозим. Бунинг учун кадрлар қўнимсизлигига барҳам бериш керак. Ана шу мақсадда уларга маданий-маиший шароитни муҳайё қилиш, масъул лавозимларни ишониб топшириш билан бирга қўллаб-қувватлаш, талабларини, истакларини диққат билан ўрганиб, рағбатлантириб бориш лозим. Партия комитети билан ҳамкорликда бу соҳада қатор тадбирлар кўриб чиқилди. Бўлимлар, бригадалар бошлиқлари билан алоҳида суҳбат ўтказилди. Улар «хўжаликни илғорлар сафига олиб чиқиш учун бизда ҳамма асос бор. Бундан буён ҳамкорликда, бамаслаҳат иш қилсак, резервлардан, имкониятлардан тўла фойдалансак, марра бизники бўлади», деб айтишди.

Деҳқончиликда механизациядан унумли фойдаланмай туриб, кутилган натижага эришиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам карталарни йириклаштиришга киришдик. Агротехниканинг бошқа соҳаларида ҳам қатъий тартиб ўрнатилди. Йил сайин натижа яхши бўла борди.

Ҳозирги пайтда хўжалигимизда 10 та сабзавотчилик ва 2 та боғдорчилик бригадаси бор. Бу бригадаларнинг аксариятига олий ва ўрта махсус маълумотга эга бўлган мутахассислар раҳбарлик қилмоқдалар. Азимхон Абдуллажонов, Турғун Исломов сингари ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг деҳқонлари, айниқса, яхши натижаларга эришмоқдалар.

Мен оддий деҳқон ўғли Тиллавой Рихситиллаев ҳақида алоҳида тўхталиб ўтишни истардим. У 1936 йилдан буён далачиликда меҳнат қилади. Бригадир бўлиб ишлаётганига ҳам анча бўлди. Ҳар йили планни ортиғи билан бажаради. «Ҳурмат белгиси» ордени ва бир неча медаллар кавалери. Унинг бригадаси Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг иккинчи даражали аттестатини икки маротаба қўлга киритди. Хушмуомала, тадбиркор йигит. Бригадаси ишчилари тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилади. Уларнинг яхши кунларида қувончига шерик бўлади, шунинг учун ҳам ҳамма уни ҳурмат қилади, эргашади. Кўпроқ механизацияга, илғор тажрибага суяниб иш олиб боради.

Ана шу сингари фидокор деҳқонларнинг меҳнати, ташкилотчилиги туфайли совхозимиз бўйича ҳар йили гектаридан ўртача 310 центнердан сабзавот, 160 центнердан картошка ҳосили олинмоқда. Боғдорчилик соҳасидаги план ва мажбуриятлар ҳам ошириб бажарилаётир. Тиллавой Рихситиллаев бригадасида энг юқори кўрсаткичга эришилди. Сабзавот ҳосилдорлиги 350 центнерни, картошка ҳосилдорлиги 170 центнерни ташкил этди.

Биз бундай ютуқларга қандай эришмоқдамиз?

Маълумки, илғор тажрибага ва фан-техника янгиликларига суянмасдан олға қадам ташлаб бўлмайди. Бунинг учун эса мутахассисларнинг масъулиятини ошириш керак. Совхозимизда иш олиб бораётган агротехника совети ана шу мақсадга хизмат қилаётир. Бу советга совхознинг бош мутахассислари, илғор бригада бошлиқлари уюшган. Биз дала ишлари қизғин кезларда ҳар ўн кунда улар билан махсус йиғилиш ўтказамиз. Бу йиғилишда мутахассисларнинг ҳисоботи эшитилади, мулоҳазалари тингланади. Улар кўпгина фойдали таклифлар билан чиқмоқдалар. Ана шундай йиғилишлардан бирида Тиллавой Рихситиллаев сўз сўраб қолди.

— Бундан кейин, — деди у, — картошкани фақат салқинда суғорсак. Чунки кун иссиқ вақтида картошкага сув қўйилса илиқ сув илдизга таъсир этиб, экиннинг найчалаши камаяди. Палаклар лохас бўлади. Оқибатда ҳосилдорликка путур етади. Салқинда эса сув ерга яхши сингийди, экин сувга қонади, ҳосил тугиши кўпаяди. Буни сувчиларимиз Абжал Рисбеков, Убайдулла Имомалиевлар тажрибаси исбот қилмоқда.

Кўпчилик бригадирнинг гапини қўллаб-қувватлади. Биз ҳамма ерда картошка фақат салқинда суғорилишини йўлга қўйиш кераклиги ҳақида топшириқ бердик.

Картошкачиликда уруғ танлаш масаласига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Сараланиб, яхши сақланган уруғлар эрта экилиб, ниҳолларга эрта ишлов берилаётганлиги туфайли ҳосилдорлик ортмоқда: Ака-ука Ҳамидулла ва Ҳабибулла Саидов ўртоқлар бошлиқ бригадаларга, айниқса, бу экиндан юқори ҳосил олишга эришилаётир.

Деҳқончилик маданиятини оширишга қаратилган яна кўпгина тадбирлар ҳам ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Аҳолига беғубор сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш учун биз кўпроқ маҳаллий ўғитдан фойдаланмоқдамиз. Бу ўғитни далага чиқаришдан олдин чиритилади ва компост ҳолига келтирилади. Кузги шудгордан ва экишдан олдин ерга солинади. Сўнг вегетация даврида берилади. Ҳар гектар карам ва картошка майдонига гектарига 15—20 тонна ҳисобидан гўнг, 300 килограмм аммиак селитраси, 350—400 килограммдан аммофос, 100—130 килограммдан калий аралаштирилиб солинади. Экиш даврида бундан ташқари бегона ўтга қарши гербицид сепилади.

1979 йилда совхозимизда биологик лаборатория ташкил этилган. Бу лабораторияда ҳашаротларнинг кушандаси габробракон, трихограмма етиштирилади. Бу кушандалар айниқса помидор қуртига қирон келтирмоқда. Улар помидор гулга киришдан олдин май ойидан бошлаб ҳар ўн кунда бир мартадан далага қўйилади. Натижа жуда яхши бўлаётир. 1978 йилда Шокир Зокиров бригадасида саккиз гектар ерга экилган помидордан бор-йўғи 200—250 центнердан ҳосил олинган эди. Чунки помидор ҳосили ўша йили кўсак қуртига ем қилиб қўйилди. Биологик усул қўлланилгач, бунга барҳам берилди. Ўтган йили совхоз бўйича ҳар гектаридан 310 центнердан, бу йил эса ундан ҳам ошириб помидор ҳосили олинди.

Совхозимизда чорвачилик ҳам йилдан-йилга ривожланиб бормоқда. Агар 1976 йилда ҳар бош соғин сигирдан олинган сут 3180 килограммни ташкил этган бўлса, бу йил салкам 4 минг килограммга етказишни мўлжаллаб турибмиз.

Гўштга топширилаётган қорамолларнинг ўртача тирик вазни 520 килограммдан кам бўлмайди.

КПСС Марказий Комитети ноябрь (1981 йил) Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси IV пленуми қарорларидан руҳланган чорвадорларимиз қишловни беталафот ўтказиш учун барча имкониятга эгадирлар.

Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида сабзавот, экинлари ҳосилдорлигини янада ошириш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтириш учун шу кунларда кураш авж олдириб юборилган. Кузги шудгор барвақт тугалланди. Эртаги картошка, карам экиш учун 200 гектар ер ўғитланиб, эгат олиб қўйилди. Эҳтиёжимизга етарли миқдорда уруғликлар жамғариб қўйилган. Ариқ-зовурлар тозаланиб, тахт қилинди. 200 гектар мевазор боғларга шакл бериш, қатор ораларини юмшатиш, ҳашаротга қарши дорилаш ишлари кучайтириб юборилган. Икки гектарлик енгил типдаги теплицада ҳам иш қизғин. Карам уруғи сепиб қўйилган. Резавор экинлар гуркираб ўсмоқда.

Совхозимиз ишчилари, мутахассислар келгуси йилда ҳам ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини бажариш учун куч-ғайратларини аямасдан меҳнат қилмоқдалар.

ЧОРВАДОРЛАР ВАХТАДА

ПИСКЕНТ районидаги Калинин номли колхоз аъзолари ўз хўжаликлари ташкил этилганлигининг 50 йиллик юбилейини ҳамма соҳаларда салмоқли ютуқлар билан нишонлаш учун курашмоқдалар. Сут-товар фермаси чорвадорлари ҳам тантанали юбилей муносабати билан бошланган социалистик мусобақада актив иштирок этишмоқда. «СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта» шиори айни кунларда чорвачилик ходимларига бағишланганлиги туфайли колхоз сут соғувчилари шу кеча-кундузда, айниқса, ғайрат-шижоат кўрсатишяпти. Фермадаги 200 бош сигирнинг ҳар биридан кунига ўртача ўн килограммдан ошириб серқаймоқ сут соғиб олинмоқда.

Суратда: социалистик мусобақа илғорлари (чапдан ўнгга) Г. Идрисова, В. Аббосова, Т. Холидова ҳамда ферма тракторчиси О. Алимовларни кўриб турибсиз.

А. Мальцев фотоси.

ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТЛАР

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта шиори остида бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси кун сайин авж олдирилмоқда. Бу мусобақада актив иштирок этаётган Охунбобоев номли колхоз чорвадорлари бу ҳафталикда ҳар қачонгидан ҳам ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Хўжаликнинг Ханифа Бойбулова ва Турсуной Холиқова сингари пешқадам сут соғувчилари ўзларига бириктилган говмушлардан кунига 12—13 килограммдан сут соғиб олиб, барчага ибрат бўлмоқдалар. Улар 1982 йилда ҳар бир сигирдан 5200 килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини қабул қилдилар.

Хўжаликда Х. Бойбулова ва Т. Холиқовадан ўрнак олиб, уларнинг тажрибасини қўлланиб, меҳнат қилаётганлар сафи кун сайин кенгайиб бормоқда. Шоира Раҳимова, Холида Худойбердиева сингари сут соғувчилар ҳам ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида зиммаларига юксак мажбурият қабул қилган ҳолда ишламоқдалар.

У. ҲАМИДОВ.

Ўрта Чирчиқ райони.

ЭКОНОМИКА ТЕЖАМЛИ БЎЛСИН

САМАРАСИ 66 МИНГ СЎМ

Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинатига қарашли йирик панелли уйсозлик заводи инженер-техник ходимлари иморатбоп темир-бетон панелларни тайёрлашда иссиқлик энергиясидан рационал фойдаланиш технологиясини ишлаб чиқдилар. Цехнинг вертикал қолиплаш цехида 28 та бўлинмали қурилмалари бўлиб, уларда ҳар йили 124300 кубометр темир-бетон маҳсулотлари тайёрланади. Лекин бугунгача унинг ишлаш технологиясида айрим нуқсонлар учраб турар эди. Хусусан, бетонларни қиздириш жараёнида иссиқлик буғи бир томондан печ бўлинмаларига киритилиб, иккинчи томондан қайта ишлашга чиқариб юборилар эди. Бу усулда эса иссиқлик бўлинма бир меъёрда тақсимланмасди. Бундан ташқари, бетон маҳсулотларининг устки қисми ҳамда қолип деворларидан оқиб тушган конденсатлар панелларнинг пастки қисмини совитиб юборар эди. Натижада маҳсулотларни «пишириш» 12—16 соатга чўзилиб кетарди.

Завод ихтирочиларидан А. Коновалов, С. Пишчурин, В. Дакоткин бетон маҳсулотлари тайёрлашнинг янги усулини таклиф этдилар. Шунга кўра асосий каналдан иссиқлик икки йўналишга бўлиниб, уларнинг бири қолиплар ён деворининг пастки қисмидан, иккинчиси эса қарама-қарши деворининг юқори қисмидан кучли босим остида киритилади. Бунинг натижасида иссиқлик қолип бўлинмаларида бир текисда тақсимланади. Конденсатлар эса қолипнинг энг пастки қисмида ўрнатилган каналлар орқали ташқарига чиқариб юборилади.

Бу таклифнинг самараси шундаки, маҳсулотларни «пишириш» 9—10 соатга қисқаради. Натижада, иссиқлик энергияси жуда кам сарфланади. Фойдаланилган буғларнинг 60 проценти яна қайта ишлатилади. Шу йўсинда ишлаб чиқаришни ташкил этиш йилига 66 минг сўм иқтисодий самара беради.

А. МИРАЛИМОВ.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Тошкент область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети 1982 йил ҳосили учун кузги-қишки ишлар комплексини ўз вақтида ва сифатли ўтказиш юзасидан районлар, қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш-техника таъминоти бўйича район ишлаб чиқариш бирлашмалари, область сув хўжалиги ташкилотларининг механизациялашган кўчма колонналари ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1981 йил декабрь ойи учинчи ўн кунлиги якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Чиноз районига (район партия комитетининг секретари Мамедов, район ижроия комитетининг раиси Абдукаримов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Рўзиматов, район комсомол комитетининг секретари Бердиев ўртоқлар). Бу районда 1982 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни ўтказишда юқори суръатларга эришилган ҳамда маҳаллий ўғит жамғариш ва уни далага солиш ўн кунлик топшириғи 100 процент, кузги сабзавот экинлари экиш йиллик топшириғи 100 процент, темир-бетон устунларини келтириш топшириғи 111 процент, янги ерларни ўзлаштириш бўйича ўн кунлик топшириқ 200 процент, гидротехника иншоотларини ремонт қилиш топшириғи 200 процент, барча маркадаги тракторларни ремонт қилиш топшириғи 106 процент, насос қурилмаларини ремонт қилиш топшириғи 100 процент, пахта териш техникасини ремонт қилиш топшириғи 113 процент, дағал хашакни майдалаш топшириғи 100 процент, сомонни буғлаш топшириғи 107 процент, сунъий сут тайёрлаш топшириғи 104 процент бажарилган.

Байроқ Коммунистик районидан олиб берилади.

Сабзавотчиликка ихтисослаштирилган Калинин районига (район партия комитетининг секретари Қамбаров, район ижроия комитетининг раиси Абулқосимов, район комсомол комитетининг секретари Абдураҳмонов ўртоқлар). Бу районда 1982 йил ҳосили учун кузги-қишки ишлар комплексини ўтказишда энг юқори суръатларга эришилган ҳамда маҳаллий ўғит жамғариш ва далага солиш бўйича ўн кунлик топшириқ 180 процент, кузги сабзавот экинлари экиш топшириғи 100 процент, эртаги карам уруғларини сепиш топшириғи 200 процент, барча симбағазларни ўрнатиш топшириғи 250 процент, боғлардаги мева дарахтларини буташ ва уларга шакл бериш топшириғи 150 процент, насос-куч агрегатларини ремонт қилиш топшириғи 166 процент, экин майдонларининг мелиоратив ҳолатини яхшилаш топшириғи 200 процент, барча маркадаги тракторларни ремонт қилиш топшириғи 220 процент, шу жумладан ҳайдов тракторларини ремонт қилиш топшириғи 214 процент, насос қурилмаларини ремонт қилиш топшириғи 133 процент, дағал хашакни майдалаш топшириғи 104 процент, сомонни буғлаш топшириғи 102 процент, сунъий сут тайёрлаш топшириғи 100 процент бажарилган.

Байроқ Тошкент районидан олиб берилади.

Қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш-техника таъминоти бўйича Ўрта Чирчиқ район бирлашмасига (бошқарувчиси Акбаров, партия ташкилотининг секретари Муратова, касаба союз ташкилотининг раиси Юнусов, комсомол ташкилотининг секретари Қурунбоев ўртоқлар). Бу бирлашмада барча маркадаги тракторларни ремонт қилиш топшириғи 104 процент, ҳайдов тракторларини ремонт қилиш топшириғи 104 процент, чигит экиш сеялкаларини тайёрлаш топшириғи 158 процент, дон сеялкаларини тайёрлаш топшириғи 123 процент бажарилган.

Байроқ қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш-техника таъминоти бўйича Бекобод район бирлашмасидан олиб берилади.

«Ташводстрой» трестининг 3-механизациялашган кўчма колоннасига (бошлиғи Волков, партия ташкилотининг секретари Газизов, касаба союз ташкилотининг раиси Қодиров, комсомол ташкилотининг секретари Умаров ўртоқлар). Бу колоннада янги ерларни ўзлаштириш топшириғи 162 процент, ерларни капитал текислаш топшириғи 128 процент, экин майдонларининг мелиоратив ҳолатини яхшилаш топшириғи 125 процент, суғориш шохобчаларини тозалаш топшириғи 120 процент бажарилган.

Байроқ «Ташоблмелиоводстрой» қурилиш бошқармасига қарашли 2-механизациялашган кўчма колоннадан олиб берилади.

1982 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни ўтказишда Бўка, Ғалаба, Тошкент районларида, «Сельхозтехника», Ғалаба район бирлашмасида, «Ташкентводстрой» трестининг 6-механизациялашган кўчма колоннасида, «Ташоблмелиоводстрой» қурилиш бошқармасининг 2-механизациялашган кўчма колоннасида яхши иш олиб борилганлиги қайд этилди.

1982 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни ўтказишда Янгийўл, Пискент, Оҳангарон ва Паркент районларида, «Ташоблмеливодстрой» трестининг 3-механизациялашган кўчма колоннасида, «Паркентводстрой» трестининг 3-механизациялашган кўчма колоннасида сусткашликка йўл қўйилаётганлиги кўрсатилди.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Чиноз ва Калинин районларига, қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш-техника таъминоти бўйича Ўрта Чирчиқ район бирлашмасига, «Ташводстрой» трестининг 3-механизациялашган кўчма колоннасига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

БУЮРТМАЛАР АСОСИДА

● ТОШКЕНТДАГИ «Учқун» галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасида 20 дан зиёд кўринишдаги аёллар рўмоллари тайёрлана бошланди. Айрим маҳсулотларнинг ташқи кўринишига ўзгартишлар киритилди. Бу эса маҳсулот сифатини юксак стандарт талабларига мос келишини таъминлади. Натижада маҳсулотга бўлган талаб ҳам ортди. Республикамизнинг турли областларидан келаётган буюртмалар сони ҳам кўпайди.

СУРАТДА: бирлашма ишчиси Нафиса Хўжаева тайёр маҳсулотларни кўздан кечиряпти.

В. СИРОТКИН фотоси.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИ СИФАТИ

СЎЗНИНГ ТАЪСИР КУЧИ

Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили кўҳна тарих саҳифаларига ёрқин зарварақ бўлиб қўшилди. Совет кишилари бу йилда КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, халқ хўжалигининг барча соҳаларини ривожлантиришда янги-янги муваффақиятларни қўлга киритдилар. Шаҳар ва қишлоқларимиз янада кўркамлашди, бунёдкорлик ишлари кўлами кенгайди, халқимизнинг турмуш фаровонлиги ошди.

Ўн биринчи беш йилликда Чиноз районини иқтисодий ва социал жиҳатдан ривожлантиришнинг янги истиқболлари белгиланган. Ўтган йилда бу соҳада катта ҳажмда ишлар бажарилди. Халқ хўжалигида 11 миллион сўмликдан кўпроқ капитал маблағ сарфланди. Бу ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилига нисбатан 7 миллион сўмлик кўп демакдир.

Саноат корхоналари коллективлари бажараётган ишлар кўлами ҳам тобора кенгайиб бормоқда. Олмазор бинокорлик материаллари комбинати, 5-авторемонт заводи каби илғор корхоналар беш йилликнинг биринчи йили топшириғини барвақт адо этдилар. Изма-из бошқа корхоналар ҳам маррага етиб келдилар.

Ўтган йилги қийин шароитда пахтадан мўл ҳосил олган заршуносларимиз ҳақида алоҳида мақтов гаплари айтгинг келади. Районимиз пахтакорлари бор тажриба ва маҳоратларини ишга солиб, эл хирмонига 34 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» армуғон этдилар. Гектар бошига салкам 38 центнердан қимматбаҳо хом ашё йиғиштириб олинди. Бошқача қилиб айтганда, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилига нисбатан ҳосилдорлик 3,2 центнерга ошди. Ҳосилнинг салкам 90 проценти машиналар билан териб олинди ва биринчи сортларга топширилди.

Пахтачиликни комплекс механизациялаш бўйича районимизда катта ишлар қилинмоқда. Ўтган йилнинг ўзида қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга салкам 2 миллион сўм сарфланди. Колхоз ва совхозларда 49 та трактор, 101 та прицеп, 28 та пахта териш машинаси, 12 та кўрак териш, 8 та кўрак чувиш агрегатлари, 11 та маккажўхори йиғиш комбайни ва бошқа тур техника воситалари етказиб берилди.

Меҳнатда қўлга киритилаётган ютуқлар идеология кадрлари олиб бораётган катта ишлар самарасидир. Ҳозирги пайтда идеология кадрлари олдида улкан вазифалар турибди. Улар КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори, КПСС XXVI съезди қарорлари асосида меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга, меҳнатга коммунистик муносабатларни шакллантиришга даъват этилганлар.

Район партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорлари асосида меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва қишлоқ турмуш маданиятини ошириш соҳасидаги вазифалар атрофлича муҳокама қилинди. Ўтган йили район партия ташкилоти меҳнаткашларнинг турли табақаларини ҳисобга олган ҳолда ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбияни ташкил этишга алоҳида эътибор берди. Кишиларда илмий дунёқарашни шакллантириш идеологик, сиёсий-тарбиявий ишимизнинг марказида турди.

Идеология ишларини ташкил этишда КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съезди талаблари асосида партия ўқувини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори биз учун муҳим дастуруламал бўлди. Янги ўқув йили шу қарор талаблари асосида ташкил этилди. Партия ўқуви системасининг янги структурасини комплектлаш пайтида кишиларнинг қизиқишлари, билим доиралари, ижтимоий-сиёсий ва меҳнат активликлари алоҳида ҳисобга олинди. Янгича структура дастлабки машғулотлардаёқ ўз самарасини кўрсата бошлади. Кўпгина ташкилотларда машғулотлар ғоявий-назарий жиҳатдан юксак даражада ўтмоқда.

Бошланғич партия ташкилотлари иш участкаларида оғзаки сиёсий агитацияни йўлга қўйишга ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар. Меҳнаткашлар ҳузурида сўзга чиқаётган оғзаки сиёсий агитация кадрлари меҳнаткашлар эътиборини КПСС XXVI съезди қарорларини бажаришга, мамлакатимиз ички ва ташқи ҳаётида рўй бераётган воқеаларга қаратмоқдалар. Бундай суҳбатларда улар кишиларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишга, тежамкорлик режимини кучайтиришга, барча аҳлоқий қоидаларга риоя қилишга даъват этмоқдалар.

Омма ўртасида олиб борилаётган тушунтириш ишларида 740 агитатор, 385 сиёсий ахборотчи, 26 сиёсий докладчи иштирок этмоқда. Ҳар ойнинг иккинчи сешанбаси районимизда ягона сиёсий кун деб эълон қилинган. Бу тадбирларда районнинг барча раҳбар кадрлари актив қатнашмоқдалар. «Чиноз» совхоз-техникуми, «Олмазор» совхоз-заводи, Киров номли, Навоий номли, Охунбобоев номли колхоз партия комитетлари сиёсий агитация ишларини планли равишда олиб бормоқдалар. Бундай суҳбатлар кишиларнинг маҳорати, билими, ёши, қизиқишига қараб ташкил қилинмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз қабул қилаётган қарорларни омма ўртасида кенг тушунтиришда, илғор тажрибаларни пропаганда қилишда «Билим» жамияти аъзолари ҳам сиёсий агитация кадрларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Кейинги йилларда «Билим» жамияти аъзолари сони кўпайиб, 530 кишига етди. Улар кучи билан колхоз ва совхоз клубларида, маҳалла ва ЖЭКларда кўпчиликни қизиқтирган темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказилмоқда. Бундан ташқари районда 7 та халқ университети ҳам ташкил қилинган. Университетларнинг машғулотларига 1100 дан ортиқ тингловчи жалб этилмоқда.

Кўпгина партия ташкилотларида оғзаки сиёсий агитация кадрлари ўз суҳбатларини маҳаллий факт ва мисоллар асосида ташкил қилмоқдалар. Суҳбатларнинг бу усули кишиларга тез етиб бормоқда, улар онгига ижобий таъсир ўтказмоқда. Бундан ташқари лекция ва суҳбатлар давомида кўргазмали агитация воситаларидан ҳам кенг фойдаланилмоқда. Кўп жойларда социалистик мусобақа тахталари Калинин райони хўжаликлари тажрибаси асосида жиҳозланмоқда. Бу форма шу жиҳатдан қимматлики, унда коллектив ишлаб чиқариш ва иқтисодий фаолиятининг энг муҳим хусусиятлари баён этилади, бу йилги ютуқлар олдинги йил якунларига қиёсланади. Шунда қай соҳада ўсиш, қай соҳада пасайиш ҳоллари юз бераётганлиги аниқ ва равшан кўриниб туради. Ҳозирги пайтда хўжаликлар 1982 йил социалистик мажбуриятларини шу формада жиҳозламоқдалар.

Шуни айтиш керакки, сўнгги йилларда районнинг кўпгина хўжаликлари партия ташкилотлари кўргазмали агитация воситаларига алоҳида эътибор билан қарайдиган бўлиб қолдилар. Чиноз шаҳридаги В. И. Ленин номли майдон, «Олмазор» совхоз-заводи, бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинати территориясидаги кўргазмали агитация воситаларида шу кун руҳи сезилиб турибди.

Кўргазмали агитация кишиларни социалистик мусобақага, ўзаро ҳамкорликка чорламоқда, колхоз, совхоз, бригада аъзоларининг ўзаро мусобақада эришаётган ютуқларини пропаганда қилмоқда, кишиларни тўла қувват билан ишлашга, КПСС XXVI съезди қарорларини бажариш юзасидан бошланган курашда актив иштирок этишга ундамоқда.

Турар-жойларда олиб борилаётган ташкилий-тарбиявий, оммавий-сиёсий ишларимиз ҳам совет турмуш тарзини қарор топтиришга хизмат қиляпти. Ҳар бир маҳалла комитети составига кекса коммунистлар, корхона ва муассаса раҳбарлари аъзо қилиб сайланган. Улар турар-жойларда лекция ва суҳбатлар ўтказиш учун масъулдирлар. Кўпгина ҳолларда бундай суҳбатларга колхоз ва совхозларнинг, корхона ва муассасаларнинг раҳбарлари ҳам таклиф қилинади. Ҳалол меҳнат ҳисобига олинаётган мўл даромад қайси соҳаларга сарфланаётганлиги, ободонлаштириш, ишлаб чиқаришни ривожлантириш соҳасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида улар меҳнаткашларга сўзлаб бермоқдалар.

Ҳозир қишлоқларда ҳаёт мутлақо ўзгариб кетган. Одамлар янгича урф-одатлар ва анъаналарни жон-диллари билан қабул қилмоқдалар. Ёшларни Совет Армияси сафига кузатиш, никоҳ кечалари, чақалоқларни рўйхатдан ўтказиш каби анъаналар байрам тусини олмоқда. Бундан ташқари пахта байрами, биринчи чаноқ байрами, қизил карвонга бағишланган тадбирларда ҳам бутун-бутун қишлоқлар иштирок этмоқда. Бу тадбирлар коммунистик меҳнат тантаналарини кенг пропаганда қилишга ёрдам бермоқда.

Колхоз ва совхозларда маданий-маиший ишлар бўйича раис ва директор ўринбосарлари иш бошлаганларидан бери қишлоқларда турмуш маданияти янада ўсмоқда. Улар клублар, медицина муассасалари, боғча ва яслилар, маиший хизмат корхоналари ишини яхшилаш, қишлоқда турмуш маданиятини оширишда район партия ташкилотига катта амалий ёрдам кўрсатмоқдалар.

Ўтган йилларда идеология ишларини ташкил этишда тўплаган тажрибаларимиз янги йилда яна ҳам ривожлантирилади. Бутун эътибор КПСС XXVI съезди қарорларини, ўн биринчи беш йиллик вазифаларини муваффақиятли бажаришга қаратилади.

Б. ҒУЛОМОВА,
Чиноз район партия комитетининг секретари.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БУЙЛАБ

ИШЧИ КАСБИНИ ЭГАЛЛАШАЯПТИ

● ЧУСТ районидаги еттита ўрта мактабнинг юқори синф ўқувчилари ишчи касбларини эгаллаш имкониятига эга бўлдилар. Бу ердаги Каркидон қишлоғида мактабларaро ўқув-ишлаб чиқариш комбинати очилди. Комбинат маҳаллий саноат корхоналари учун шоферлар, тракторчилар, боғбонлар, шунингдек тўқувчи ва каштачиларни тайёрлаб чиқаради. Бу Наманган областида амал қилаётган 33-марказлаштирилган ўқув марказидир. Бу марказларда мактаб ўқувчиларидан қарийб йигирма минг киши ишчи касбларини ўрганади.

* * *

ҚИШКИ САБЗАВОТ

● ОХУНБОБОЕВ номли совхознинг теплица хўжалигида етиштирилган помидор, бодринг, ош кўклари, лимон Андижон аҳолисининг байрам дастурхонини безади. Қишки экинзорда янги йил байрамига мўл ҳосил пишиб етилди. Савдо шохобчаларига йиллик пландан ташқари бир неча тонна теплица сабзавотлари жўнатилди.

Теплица хўжалигининг илғорларидан Мирзажон Раҳимов, Тожихон Камолова, Азизахон Исманова, Акбарали Ташлановлар ҳар бир квадрат метр ердан 10—13 килограмм сабзавот олдилар.

* * *

ЯНГИ ФАКУЛЬТЕТ

● ҲАМИД ОЛИМЖОН номидаги Қарши педагогика институтида ишлаётган педагогик билимлар халқ университетида янги ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш факультети очилди. Шаҳардаги мактабларнинг тўққизинчи синф ўқувчилари ва битирувчилари — факультет тингловчиларидир. Улуғ Ватан уруши қатнашчилари улар ҳузурида лекциялар ўқидилар.

Қўриқ областида педагогик билимларни пропаганда қилишга катта эътибор берилмоқда. 162 халқ университетининг ўттизтасида тингловчилар педагогика асослари билан таништирилмоқда. Ёш авлодни тарбиялаш ишида ўқитувчиларга тажриба билан ўртоқлашишда кўмаклашмоқдалар.

(ЎзТАГ).

КЕНГ ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИ МЎЛ ВА СИФАТЛИ БЎЛСИН

ЮТУҚЛАРНИ ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАЙМИЗ

ЙИЛ ЯКУНЛАРИ ҲАҚИДА МУЛОҲАЗАЛАР

Ўн биринчи беш йилликнинг тўнғич йили коллективимиз учун ҳар томонлама қувончли бўлди. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан борган умумхалқ курашида ишчи-хизматчиларимиз ҳам фаол қатнашдилар. Улар мамлакат экономикасини ривожлантириш юзасидан белгиланган янги марраларни эгаллашга ўзми-кўпми ҳисса қўшиш йўлида фидокорлик кўрсатдилар. Зиммаларидаги вазифаларни шараф билан адо этиш учун зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қилдилар.

Коллективимизнинг бутун фикри-зикри эл-юрт олдида берилган ваъданиг тўла уддасидан чиқишга қаратилди. Биз йил давомида пландагидан ташқари 100 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ва реализация этишни мақсад қилиб қўйган эдик. Ўнлаб миллат вакилларини ўз сафига бирлаштирган аҳил ва иноқ коллективимиз бу ваъдасини зиёдаси билан адо этди. Совет кишилари эҳтиёжлари учун қўшимча етказиб берилган маҳсулот миқдори 150 минг сўмликдан кўпроқни ташкил этди. Фаолиятимизнинг бошқа техник-иқтисодий кўрсаткичлари ҳам анча яхшиланди. Қатор янги хил маҳсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш соҳасида дуруст ютуқларга эришдик.

Бундай меҳнат муваффақиятлари ўз-ўзидан қўлга киритилмади, албатта. Бутун йил давомида ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, янги асбоб-ускуналарни жорий қилиш, илғор иш усулларини қўллаш, ватанпарварлик ташаббусларини кенг ёйишга алоҳида эътибор берилди. Ишчи-хизматчиларнинг ижодий изланиши коллективимиз олдида турган вазифаларнинг тўла бажарилишига сафарбар этилди. Коммунистлар ва комсомолларнинг авангардлигини оширишга эришилди. Улар ҳақиқатан ҳам коллективимизнинг байроқдорлари бўлишди. Ишлаб чиқариш топшириқларини муттасил ошириб бажариш қатори касбдошларининг ҳам унумли ва сифатли ишлашга даъват этдилар.

Шунинг учун ҳам бундай ишчилар корхонамизда катта обрў орттиришган. Уларнинг номини барча катта-кичик ҳамкасблари ҳурмат билан тилга оладилар. Ўзининг фидокорона меҳнати билан коллектив иззат-икромига сазовор бўлганлар ҳақида сўз боргудек бўлса, биринчи навбатда Исмоилов, Шаропов, Ёқубов, Қосимов, Халилова, Мирғалимовалар номи тилга олинади. Чунки, корхонамиз ташкил этилганидан бери шу ерда ишлаётган бу илғорлар меҳнатда доим юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Улар ҳар сменада нормани камида бир ярим баравар бажаришяпти.

Коллективимизнинг меҳнат муваффақиятларида комсомол-ёшларнинг улуши салмоқли бўлмоқда. Кўпчиликни ташкил этган ёшлар меҳнатда тажрибали ишчилардан қолишмаяптилар.

Корхона цехларида ҳозир 6 та комсомол-ёшлар бригадаси ишлаб турипти. Улар ўртасида ўзаро меҳнат беллашуви ташкил этилган. Бунинг натижаси яхши бўлмоқда. Ёшлар бригадалари топшириқларни доим ортиғи билан адо этмоқдалар. Улар корхонамизда биринчилар қаторида йиллик ишлаб чиқариш топшириғини бажаришга муваффақ бўлдилар.

Коллективимиз орасида бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш мажбуриятини олган ишчилар ҳам анчагина бор. Насиба Ғаниева, Мавжуда Миродилова, Турсуной Саидакбарова, Умида Ҳоруновалар шулар жумласидандир. Улар эл-юрт олдида берган ваъдаларининг уддасидан чиқишяпти. Ҳар сменада нормани икки баравара етказиб ва ундан ҳам ошириб адо этмоқдалар. Уларнинг меҳнат календарида ҳадемай 1983 йил бошланади.

Корхонамизда ишлаб чиқариш маданиятини оширишга қаратилган тадбирлар ҳам кўрилмоқдаки, бу коллектив фаолиятига ижобий таъсир кўрсатмоқда. Цехларимиз кенг, озода, ёруғ. Бу соҳада меҳнат-санитария комиссияси яхши ишламоқда. Комиссия аъзолари барча цехлар ва корхона майдонининг саранжом-саришта бўлишини таъминламоқдалар.

Ҳозир бизда турли-туман кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқарилмоқда. Савдо шохобчаларига кўн-галантерея, тўқимачилик галантерея, пластмасса буюмлари, турли хил металлардан тайёрланган маҳсулотлар етказиб беріляпти. Уларга талаб йилдан-йилга ортиб бормоқда. Шуни ҳисобга олиб корхонамизни янада кенгайтириш назарда тутиляпти.

Фабрика цехларини реконструкция қилиш давом этади. Районимиздаги «Правда» ва «Қизил Ўзбекистон» колхозларида янги цехлар маҳсулот бера бошлайди. Ишлаб чиқариш жараёнларининг механизация даражасини ошириш юзасидан қатор тадбирлар амалга оширилади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Янги йил байрами муносабати билан совет халқига йўллаган табрикномасида совет кишилари юбилей йилини планлар ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш, иш самарадорлиги ва сифатини янада ошириш билан нишонлайдилар, деб қаттиқ ишонч билдирдилар. Барча совет кишилари қатори корхонамиз ишчи-хизматчилари ҳам бунга жавобан янги-янги марраларни эгаллаш йўлида фидокорона меҳнат қилавeрадилар. Юбилей йили плани ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш учун барча имкониятларни ишга соладилар.

Х. ТОЖИАҲМЕДОВ,
Орджоникидзе районидаги хўжалик рўзғор буюмлари фабрикаси директори.

● ТОШКЕНТДАГИ В. И. Ленин номли электрон техника заводида халқ хўжалигига зарур бўлган ярим ўтказгич приборлари тайёрланади. Корхона маҳсулотларига бўлган талабни тўлароқ қондириш учун коллектив ишчи-хизматчилари пландан ташқари кўплаб приборлар тайёрлашга эришаяптилар. Шу кунларда заводнинг 3 мингдан зиёд пешқадам ишчилари 1982 йилнинг август—сентябрь ойлари ҳисобига маҳсулот топширишяпти.

СУРАТДА: завод цехларининг бири.

Р. Шагаев фотоси.
(ЎзТАГ).

КЕЧАГИ РЕКОРД— БУГУНГИ НОРМА

Ангрен шаҳар қурилиш бошқармаси бунёдкорлари СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта шиори остида ўтказилаётган социалистик мусобақани кун сайин авж олдирмоқдалар. Совет Белоруссиясига бағишланган сўнгги ҳафталик, айниқса, самарали бўлди. Шаҳар қурувчилари барча объектлардаги иш суръатини ошириб, бир қатор биноларни муддатидан илгари фойдаланишга топширдилар.

Бошқарма бригадалари ўртасида Л. Понкратова бошлиқ сувоқчилар бригадаси зарбдор ҳафталик ғолиби деб топилди. М. Ниғматов бошлиқ монтажчилар, Р. Гимадисламов бошлиқ сувоқчилар ҳамда Н. Фриц бошлиқ бўёқчилар бригадалари мусобақа пешқадамлари сафидан ўрин олдилар.

Янги 1982 йилнинг дастлабки меҳнат сменалари ҳам самарали бўлди. Шаҳар қурилиш бошқармасининг барча бўлинмалари йилни зарбдорчасига бошладилар. Е. Фриц, Л. Понкратова, Р. Гимадисламов бригадалари дастлабки кунларда топшириқни 120 процентга етказиб бажардилар.

ҚУТЛОВЛАР ОҒУШИДА

ПРОФЕССОР қўлидаги табрик хатига кўз югуртирар экан чеҳрасига табассум қалқди. Бу ўша ёшликнинг жўшқин онларини, талабаликнинг сермазмун йилларини бирга ўтказган курсдошлари, ҳозир эса ўзининг касбига бўлган меҳр туфайли эл обрўсини қозонган, серфайз оилаларнинг йигитлардек бардам боболари — тенгдошларидан эди. Улар Раҳим акага ҳазил қилишибди: анатомияни билган одам қаримас эмиш, чунки кексайтирадиган хужайраларни ухлатиб қўйиб, ҳамиша навқирон юраверармиш... «Ажойиб фантастлар — миййғида кулди профессор. — Кошки эди шундай бўлса. Умр ўтиб боряпти. Улғайиш ҳам бахт. Агар ҳаётда ёдга олгудек бир из қолдирсанг бу яна катта шараф».

Ёш Раҳимжонда эзгу орзу ҳали ўрта мактабда ўқиб юрган чоғларидаёқ пайдо бўлган эди. Кейин шу ният уни Тошкент Давлат медицина институтига етаклади. Студентлик йиллари ортда қолгач Раҳим Худойбердиевни фан оламига чорлаган ҳам шу ширин ўйлар бўлган эди.

Азим пойтахт — Москвадаги СССР Медицина фанлар академиясининг морфология бўлимида таҳсил кўриб юрган чоғларида ҳам, сокин кутубхоналарда ўтган беором кунларда ҳам, йигирма беш ёшида медицина фанлари кандидати, ўттиз беш ёшида докторлик унвонига эришган тотли онларда ҳам у ана шу олий мақсад билан яшади.

Инсон юраги одамларга муҳаббат билан жўш урса, у камолга етаверар экан. Ана шу меҳр Раҳим Эгамбердиевични илмда янги довонлар сари даъват этди. Бу йўлни у ёлғиз босмади: Билим бўстонининг машаққатли, лекин роҳатбахш йўлида етук олим сифатида йигирмадан ортиқ фан кандидати, икки нафар фан докторига устозлик қилди. Илмий изланишлар жараёнида 130 дан зиёд рисолалар, 6 та монография чоп этди. У одам анатомияси фанидан биринчи бора олий ўқув юртлари талабалари учун мўлжалланган ўзбек тилидаги дарсликнинг муаллифи сифатида катта ҳурмат қозонди.

Ҳозирги пайтда Р. Худойбердиев Тошкент Давлат медицина институтида энг йирик ҳисобланган одам нормал анатомияси кафедрасига мудирлик қилмоқда. Яқинда биз олим ҳузурида бўлдик. Суҳбатимиз унинг ҳаёт йўли ҳақида борарди. Ўзи тўғрисида мақтов сўзларни ўринсиз деб билган профессор вазминлик билан мавзуни анатомия илмининг аҳамияти, шогирдларининг иш режаларидан бошлади.

ШИФОКОРЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

— Одам анатомияси фани мураккаб соҳа, — деди шифокор, — биргина бош миянинг ўзида 14 миллиард асаб хўжайралари мавжуд.—Миядаги ёмон ўсмани олиб ташлаш, ожиз кўзга зиё бахш этиш, инсон юрагини операция қилишда жарроҳ аввало шу аъзоларнинг нормал анатомиясини мукаммал билмоғи зарур. Муваффақиятли ўтган ҳар бир операция бу узоқ изланишлар, тажрибалар, бедор кечалар, аниқроғи анатомияга бўлган чексиз муҳаббат ва масъулият натижасидир.

Ҳақиқатан ҳам олимнинг фикрича нўноқ шифокор бўлмаслиги керак. Чунки у йўл қўйган хато беморни халокатга олиб келиши, шубҳасиз. Шунинг учун ҳам профессор ўз шогирдларига, талабаларига чуқур билим бериш, шу соҳани пухта эгаллаш йўлида фидокорлик кўрсатиб келаётир.

Республикамизга танилган шифокор Р. Худойбердиев сермаҳсул ижодий ишни кенг кўламдаги педагогик ва жамоат топшириқларини актив бажариш билан қўшиб олиб бормоқда. Мана у қарийб қирқ йилдан буён бўлғуси шифокорларга нормал анатомиядан дарс бериб келаётир. Ўн йилдан зиёд вақт мобайнида Раҳим Эгамбердиевич институтнинг педиатрия ва стоматология факультетларида деканлик лавозимини бажарди.

Профессорнинг кўп йиллик меҳнати партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. Унинг кўксини қатор медаллар безаб турипти. 1971 йилда эса Р. Худойбердиевга «Республикада хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берилди.

Бу мукофотлар шифокорни ҳамиша илмда ва таълим-тарбияда янги зафарлар сари чорламоқда.

Яқинда олим ҳаётида яна бир қувончли воқеа рўй берди. Институт коллективи унинг 60 йиллигини файзли байрам сифатида нишонлади. Шу куни Р. Худойбердиев шаънига кўплаб илиқ сўзлар айтилди. Собиқ талабалари, номлари республикамизга машҳур бўлган шогирдлари, қариндош-уруғлари олимга гулдасталар тутиб, уни камолот ёши билан муборакбод этдилар.

Ўзига кўрсатилган бундай эътибордан профессорнинг кўнгли тоғдек кўтарилди. У ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш, илм-фанда янги-янги тадқиқотлар очиб, кишилар саломатлигини мустаҳкамлаш йўлида бундан буён ҳам астойдил хизмат қилишга тайёр эканлигини изҳор этди.

А. ОҚИЛОВ,
профессор.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

РЕАКТИВ МОТОРЛИ ДЕЛЬТОПЛАН

ДЕЛЬТОПЛАН енгил мотор билан таъминланса, ҳавода узоқ вақт тура олади. АҚШда ясалган бу реактив мотор пропан гази билан ишлайди, 60 килограмм кўтариш кучи беради ва дельтопланерчи бир неча бор баландликка кўтарилиб, эркин парвоз қилишга ўтишига, узоқ вақт учиб боришига имкон беради. Моторнинг вазни 10 килограмм.

УЙ СОҲИБАСИ — РОБОТ

УЙ соҳибасини кундалик ишларнинг анча қисмидан холи қиладиган робот АҚШда ясалди. У уйни йиғиштиради, аҳлатни чиқариб ташлайди, овқат келтиради, эшикни очади ва ёпади, болалар билан ўйнайди ва рўзғор приборларини бошқаради. Робот митти компьютер билан пилесос, соат, телевизор, радиоприемник билан, чоғроқ ашёларни олиб қўядиган механик «қўллар» билан таъминланган ва содда гапларни «айта олади». Робот маълум масофадан радиопередатчик орқали, шунингдек лентага ёзилган программа ёрдами билан бошқарилади.

ИССИҚЛИК ИЗОЛЯЦИЯСИ РОСТЛАНАДИГАН ДЕРАЗА

УЙни ёзда офтобдан иссиб кетишдан ҳимоя қилиш ва қишда дераза орқали иссиқлик чиқиб кетишини камайтириш учун дераза ойнасининг ички томонига шаффоф иссиқ изоляцияловчи пластмасса листларини ёпиштириш таклиф этилади. Хоналардаги ҳароратни ростлаш учун ойналардан бундай листларни осонгина кўчириб олиш мумкин.

ЯНА ЧЕКИШНИНГ ЗАРАРИ ТЎҒРИСИДА

УЙДА чекадиган ота-оналар ўз фарзандларига жуда катта зарар етказадилар. Инглиз олимлари шуни аниқладиларки, тамаки тутунининг таъсиридан болаларнинг ўсиши секинлашади ва улар ота-оналари уйда чекмайдиган тенгқурларидан ўсишда орқада қоладилар.

(ТАСС).

ДУНЁ ОВОЗИ

● БУЮК ҚАРДОШЛИК ОИЛАСИДА
● АСОССИЗ ДАЪВОЛАР
● МАОЧА ҲИЙЛА-НАЙРАНГ
● ЧЕГАРАДАГИ ИҒВО
● АҚШНИНГ СУБУТСИЗ СИЁСАТИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

БАЙРОҚДОР КОРХОНАДА

● БЕРЛИН. ГДР химия индустриясининг байроқдори — В. Ульбрихт номли «Лойна-Верке» комбинатининг коллективи 1981 йилда пландан ташқари 20 миллион маркаликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу муваффақиятга айни бир вақтда электр энергия сарфини 5,8 процент камайтирган ҳолда эришилди.

Комбинат Совет Иттифоқидаги корхоналар билан самарали ҳамкорлик қилаётганлиги натижасида катта меҳнат ютуқларига эришди. ГДР ва Совет Иттифоқи мутахассислари биргаликда ишлаб чиққан юксак босимли полиэтилен тайёрлаш янги технологияси яратилганлиги ана шундай ҳамкорликнинг яққол намунаси бўлиб хизмат қилаолади. Шу типдаги биринчи саноат қурилмаси Новополоцкдаги химия комбинатида муваффақиятли ишлаб турибди, иккинчи қурилма эса СССРнинг ёрдами билан «Лойна» комбинатида барпо этиб бўлинди.

СССР УЧУН ПЎЛАТ ҚУВУРЛАР

● ПРАГА. Хомутов шаҳрининг қувур прокатчилари Совет Иттифоқидаги қурилишлар учун 1982 йил плани ҳисобидан пўлат қувурларнинг дастлабки бир неча ўнлаб тоннасини ортиб жўнатдилар. Чехословакия беш йиллигининг иккинчи йилида бу ерда СССРдаги газопроводлар ва нефтепроводлар учун 185 минг тонна пўлат қувур, атом машинасозлиги корхоналари учун зангламайдиган пўлатдан беш минг тонна қувур ишлаб чиқарилади.

БОШ СТРАТЕГИК ВАЗИФА

● СОФИЯ. БХР қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ўтган йилни — Болгария саккизинчи беш йиллигининг биринчи йилини ўз меҳнатларининг натижаларидан астойдил мамнуният туйғуси билан кузатдилар. Тармоқнинг маҳсулот ҳажми тахминан 5 процент кўпайди. Деҳқонларнинг дон етиштиришдаги муваффақиятлари айниқса салмоқли бўлди. Бултургига нисбатан қарийб 900 минг тонна кўп дон йиғиштириб олинди. Умуман республикада буғдойнинг ўртача ҳосилдорлиги гектар бошига 43 центнердан кўпроқ, арпа—37 центнердан ортиқ бўлди. Болгариянинг бир қанча областларида гектар бошига 50 центнердан зиёд буғдой ўриб-йиғиб олинди.

Бу — БКПнинг биринчи навбатда дон етиштиришни кўпайтиришдаги мавжуд резервлардан фойдаланишга қилган даъватига қишлоқ меҳнаткашларининг конкрет жавобидир. Шу беш йилликда дон етиштиришни кўпайтириш мамлакат қишлоқ хўжалигининг бош стратегик вазифаси қилиб белгиланган.

ВЬЕТНАМ КОНЧИЛАРИНИНГ РЕКОРДИ

● ХАНОЙ. Хонгай кўмир ҳавзасидаги «Хату» карьерининг коллективи 1982 йилни меҳнат ғалабаси билан кутиб олди. Кончилар шахта ишлаб турган бутун давр мобайнида рекорд миқдорда—1 миллион 730 минг тоннадан кўпроқ кўмир қазиб чиқариб, давлат топшириғини анча ошириб бажардилар. Вьетнам шахтёрлари меҳнатни ташкил этишнинг янги формалари, социалистик мусобақани аниқ-пухта ўтказиш, Совет Иттифоқи етказиб берган замонавий техникадан: қудратли экскаваторлар, юк автомобилларидан самарали фойдаланиш туфайли муваффақиятларга эришдилар.

(ТАСС).

АГРЕССИЯ ҚОРАЛАНДИ

АДР Миллий ватан фронти (МВФ) Жўлан тепаликларини Исроил қўшиб олишини қатъиян қоралайди ва бу ишни иғвогарлик ва ўзбошимчалик деб ҳисоблайди. АДР Миллий ватан фронти Ижроия Комитетининг бу ерда эълон қилинган баёнотида ана шулар ҳақида гапирилади. Баёнотда қайд этилганидек, Сурия территориясини қўшиб олиш ҳақидаги қарор Америка империализмининг қўллаб-қувватлаши билан қабул қилинди ва бу ҳол Исроил ҳукуматининг авантюрачилик ва милитаристик моҳиятидан, сионистлар халқаро ҳуқуқ нормаларини назар-писанд қилмаётганликларидан далолат беради.

Бу ҳуруж шуни яна бир марта тасдиқлайдики, Тель-Авив Кэмп-Дэвид битимига мувофиқ ва АҚШ билан стратегик иттифоқда ҳаракат қилиб, Яқин Шарқ проблемаси адолатли ҳал этилишига ва бу районда мустаҳкам тинчлик ўрнатилишига йўл қўймаслик мақсадида Яқин Шарқдан ҳамон қўпорувчилик ролини ўйнаб келмоқда.

АДР Миллий ватан фронти, деб таъкидланади баёнотда, агрессив империалистик кучлар ва сионист кучларга қарши Сурия ҳукумати ҳамда халқи билан бирдам эканлигини изҳор этади ва Жўлан тепаликларидан ҳамда Исроил босиб олган барча территориялардан Исроил қўшинлари дарҳол олиб чиқиб кетилишини талаб қилади.

● ЧССР. Чехословакия энергетикасининг йирик иншоотларидан бири — Хомутовский районидаги «Прунержов-II» иссиқлик электростанцияси қурилиши ҳал қилувчи босқичга кирди. Бу ерда қурилиш ишлари ниҳоясига етказилгач, станция қуввати 1050 мегаваттни ташкил этади.

Иссиқлик электростанциясини бунёд этишда Польша мутахассислари яқиндан ёрдам беришмоқда. Жумладан, «Будимекс» ташқи савдо ташкилоти турли қурилмаларни етказиб бераётир. Яқин кунлар ичида станциянинг иккинчи блоки ишга туширилади. Суратда: 4-энергоблокда қурилмалар йиғиляпти.

ЧТК—ТАСС фотоси.

СОҒЛОМ АҚЛ-ИДРОККА ХИЛОФ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Оқ уй билан давлат департаменти Р. Рейган маъмуриятининг ўз иттифоқчилари билан ҳеч бир маслаҳатлашмай СССРга ва Польшага қарши бир ёқлама тартибда кўрган камситувчилик чораларини қўллаб-қувватлашга ўз иттифоқчиларини кўндиришга тинимсиз уринмоқда. Соғлом ақл-идрокка ҳилоф равишда муҳолифликни, СССР билан АҚШ ўртасидагина эмас, НАТО блоки билан Варшава шартномаси ташкилоти ўртасидаги муҳолифликни ҳам кучайтириш учун Польшадаги воқеалардан фойдаланишга уринаётган Америка дипломатияси ўзининг бутун куч-ғайратини худди шунга қаратмоқда.

Айни шу мақсадда Вашингтоннинг ташаббуси билан январь ойининг ўрталарида НАТО мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг кенгаши чақирилмоқда. АҚШ давлат секретари А. Хейг Вашингтоннинг НАТОдаги иттифоқчиларига ҳатто махсус мактуб йўллади.

Вашингтон вазиятни ҳаддан ташқари кескинлаштириш пайига тушиб олиб, шу мақсадда Р. Рейганнинг Польшадаги воқеаларга гўё Совет Иттифоқи бош қўшди, деган асоссиз даъвосидан фойдаланмоқда. Бунда АҚШ маъмурияти Польшадаги воқеалар Польшанинг ички иши эканлигидан яққол далолат берувчи фактларни мутлақо писанд қилмаяпти.

Р. Рейган маъмурияти Советларга қарши ҳаракат қилишга жазм этиш орқали ўзининг камситувчи чоралари билан бир вақтлар Картер маъмурияти Олимпиада ўйинларида қатнашмасликни ташкил қилишга ва Эронга қарши жазо чораларини кўришга уринган пайтда тушиб қолган хунук аҳволга дучор бўлай деб турибди.

БОНН. (ТАСС). Р. Рейганнинг СССРга қарши камситувчилик чоралари кўрилиши тўғрисидаги баёноти ГФРда умуман пухта ўйланмаган гап деб баҳоланмоқда. ГФР ҳукуматининг расмий вакили К. Беккер бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида шундай деди: «Гўё Совет Иттифоқи Польшада ҳарбий ҳолат жорий этилишининг ташаббускори бўлди» деган фикрга қўшилмаймиз. «ГФР ҳукумати, деди у сўзини давом эттириб, бундан буён ҳам Польша ишларига қатъиян аралашмаслик сиёсатига амал қилабериш ниятидадир. У Американинг СССРга қарши жазо чораларини НАТО доирасида маслаҳатлашув ўтказмай Қўшма Штатларнинг ўзи бир ёқламалик билан кўрган бир чора деб билади».

К. Беккер журналистларнинг саволларига жавоб қайтариб: «Бизнинг фикримизча, Польшада ҳарбий ҳолат эълон қилиш тўғрисидаги қарорни Польша томони мустақил равишда қабул қилган», деб таъкидлади.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Американинг таниқли тарихчиси ва дипломати, АҚШнинг СССРдаги собиқ элчиси Ж. Кеннан Эн-Би-Си телевизион компаниясининг мухбири билан суҳбатда Р. Рейган ҳукумати Совет—Америка муносабатларига бачканалик билан ёндашаётганлиги учун уни танқид қилди. У Рейган маъмуриятининг Совет Иттифоқига нисбатан кўрган иқтисодий камситиш чораларига тўхталиб, «бу чораларнинг Совет Иттифоқига таъсирини чумоли чақиши билан қиёс қилиш мумкин», деб таъкидлади. Бироқ бу чоралар, деб огоҳлантирди у, «салбий оқибатларга олиб бориши мумкин, чунки улар иккала ҳукумат ўртасидаги кескичликни кучайтиради, бу эса ҳозирги беқарор халқаро вазиятда номатлубдир. «Оқ уйнинг ҳозирги антисоветизми АҚШнинг «совуқ уруш» давридаги сиёсатига ўхшаб кетаётганлиги ачинарлидир, — деди Ж. Кеннан.

КХР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

● ПНОМПЕНЬ. (ТАСС). Таиланд ҳарбийлари 28 декабрь куни Кампучияга қарши кўпол иғвогарлик қилганлиги муносабати билан КХР ташқи ишлар министрлигининг вакили кескин норозилик билдирди. Ўша куни Таиланд ҳарбий денгиз кучларининг учта соқчи кемаси Кампучиянинг чегарачи катерини ўққа тутиб, қўлга туширган эди. Министрликнинг вакили экипаж аъзоларини дарҳол қўйиб юборишни ва катерни қайтариб беришни талаб қилди.

Кампучия СПК ахборот агентлигининг хабар қилишича, 1981 йил охирида Кампучиянинг Таиланд чегарасида кескин вазият ҳукм сурган. Таиланд ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари КХР осмон чегарасини бир неча бор бузиб ўтган. Таиланд артиллерияси эса мамлакатнинг чегара районларини ўққа тутган. Таиланд территориясида яширинib олган полпотчи тўдалар артиллерия ўтининг панасида шу районларга суқилиб кириб олишга уринганлар.

Кампучия чегарачилари чегарабузарларга кескин зарба бермоқдалар. Ўнлаб газандалар қириб ташланди. Хитойда ишлаб чиқарилган автоматлар ва бошқа қуроллар қўлга туширилди, деб таъкидлайди СПК агентлиги.

АҚШ БЮДЖЕТИДАГИ КАМОМАТ

ВАШИНГТОН, 5 январь. (ТАСС). АҚШнинг 1983 молия йилида давлат бюджети планлаштирилганидек 30 миллиард доллардан ошадиган камомат билан тузилади. Америка матбуотининг хабарларига кўра, биринчи навбатда социал программалар соғлиқни сақлаш, маориф ва турар-жой бинолари қурилиши учун ажратиладиган маблағ билан бирга қисқартирилади.

Америка шарҳчилари бюджет камомати яна рекорд даражада ўсганлигини ҳарбий ҳаражатларнинг мислсиз ошириб борилаётганлиги билан боғлиқ деб айтмоқдалар.

ҲАРБИЙ ҲАМКОРЛИК ҲАҚИДА БИТИМ

ҚОҲИРА. (ТАСС). Бу ерда Франция миллий мудофаа министри Ш. Эрню бошчилигидаги ҳарбий делегация билан Миср олий ҳарбий-сиёсий раҳбарлигининг вакиллари ўртасидаги музокаралар тугади.

Томонлар Мисрга 20 та «Мираж-2000» қирувчи самолётларини етказиб бериш тўғрисида бир битимга келдилар, бу самолётлар 1983 йил мобайнида Миср ҳарбий-ҳаво кучлари ихтиёрига топширилади. Бу битимнинг нархи 1 миллиард доллар туради. Ҳарбий ҳамкорлик тўғрисидаги Франция—Миср битими мисрлик учувчиларга Францияда таълим бериш, «Мираж-2000» самолётларининг запас қисмларини Миср ҳарбий корхоналарида ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш программасини ҳам ўз ичига олади.

«Ал-Аҳром» газетасининг хабар қилишича, Миср билан Франция қурол-яроғлар соҳасида ҳамкорлик қилиш билан шуғулланувчи қўшма комитет тузиш тўғрисида бир фикрга келганлар. Мазкур битим, деди МАР мудофаа ва ҳарбий саноат министри Абу Газаля, Франция қирувчи самолётларини ҳарид қилиш ишидаги биринчи қадам, холос. Қоҳира Франциядан бир қанча «Газель» вертолётларини, «МХ-13» танкларини, «Кроталь» ракеталарини, шунингдек «Альфа-жет» таълим-машқ самолётларини ҳарид қилишни мўлжалламоқда.

НОХУШ ИСТИҚБОЛ

ТОКИО, 5 январь. (ТАСС). 1982 йилда капиталистик мамлакатлар янги жиддий қийинчиликларни кутмоқда, деб таъкидлайди Японияда чиқадиган «Токио симбун» газетаси. АҚШ, ГФР, Франция ва Буюк Британия экономикасининг аҳволини таҳлил қилиб. Ғарб мамлакатлари ўз бошидан кечираётган иқтисодий тушкунликлар, деб таъкидлайди газета, ишсизларнинг кескин кўпайишига ва пулнинг қадрсизланишига, саноат ишлаб чиқаришининг қисқартирилишига олиб келади.

● ЯПОНИЯНИНГ Хиросима шаҳри гўзаллашиб бораётир. Бу ерда 36 йил муқаддам атом бомбаси портлаб ҳаммаёқни вайрон этган эди. Шаҳарни тиклаш соҳасида амалга оширилган ишлар энди ўз натижаларини берди. СУРАТДА: шаҳарнинг Тинчлик парки.

Е. Шулепова фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

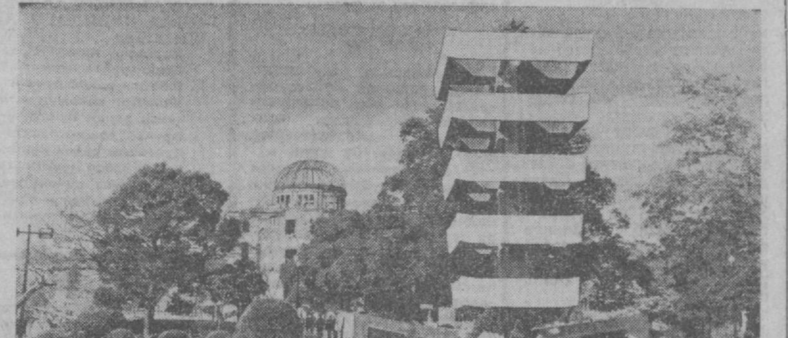

БМТ ҚЎШИНЛАРИНИНГ ЛИВАНДАГИ ТАЛАФОТЛАРИ

БАЙРУТ, 5 январь. (ТАСС). БМТ қўшинлари 1978 йилда Ливанга киритилган вақтдан бери 71 кишидан жудо бўлди.

Халқаро кучлар штаби вакилининг хабар қилишича, бу солдатлар мамлакат жанубида Исроил агрессорларининг мадади билан ҳаракат қилаётган ливанлик сепаратчиларнинг ҳужумлари натижасида ҳалок бўлганлар.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Рейган маъмурияти Флорида штатидаги махсус лагерларнинг ишларига очиқдан-очиқ йўл қўйиб бермоқда. Контрреволюцион газандаларнинг шайкалари бу лагерларда Никарагуа ва Кубага қурол кучи билан бостириб киришга ҳозирлик кўрмоқдалар. ЮПИ агентлигининг хабар беришича: Америка юристи Р. Бойер шу гапларни айтган.

ҲОМИЙЛИК ҚИЛМОҚДАЛАР

Агентликнинг уқтириб ўтишича, неча юзлаб ва ҳатто минглаб босмачилар Флорида лагерларида тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу лагерларни «Альфа-66», «Бригада 2506» ва шулар сингари террорчи ташкилотлар вужудга келтирган. Лагерларда жанг ҳаракатлари тактикаси, диверсия ва саботаж қилиш методлари ўргатилмоқда. Контрреволюционерлар, деб хабар беради агентлик, Куба, Никарагуа ва Панамадаги қонуний ҳукуматларни ағдариб ташлашда қатнашиш учун тайёрланишаётганини яширмайдилар.

ЛИВИЯГА ҚАРШИ ИҒВОГАРЛИК

ВАШИНГТОН, 5 январь. (ТАСС). Яқинда расмий Вашингтон гўё Америка давлат арбобларига суиқасд қилиш учун АҚШга яширинча кириб олган деб тўқиб чиқарган ўзи йўқ «ливиялик қотиллар» теварагида кўтарган шов-шув ҳеч қандай фактлар билан исботланмаган иғвогарликдан бошқа нарса бўлмай, мамлакатда Ливияга қарши васвасани авж олдиришга ҳамда Вашингтон Ливия ҳукуматига қарши тайёрлаётган иқтисодий, сиёсий ва бошқа чораларни оқлаши лозим бўлган. Буни федерал тергов бюросининг директори У. Уэбстер амалда эътироф этиб, ўзи бошчилик қилаётган ташкилот Америка раҳбарларига қарши «Ливия фитнаси» деб аталмиш фитна борлиги далилларига эга эмаслигини ошкора айтди.

У Эй-Би-Си компаниясининг телевизион программасида сўзга чиқиб, шуни қайд этдики, ФТБ синчиклаб ўтказган тафтишга қарамай, АҚШга «ливиялик урушқоқлар» суқилиб кирганлиги фактини асло тасдиқлай олмади. Расмий Вашингтон йил охирида шу ҳақда зўр бериб жар солган эди. Маълумки, ана шу қабиҳ уйдирмалар пайдо бўлганидан кейин АҚШнинг расмий маъмурлари Ливияга қарши бир қанча чораларни кўрдилар, жумладан Американинг техника ходимларини Ливиядан чақириб олдилар. Ана шу бутун кампаниядан кузатилган мақсад Ливия империализмга қарши йўлни ўтказиб келаётганлиги учун уни «жазолаш»дан иборат эди. Баъзи кузатувчилар Ливияга қарши шов-шув мамлакатга қарши агрессия қилиш учун замин ҳозирлаш мақсадида керак бўлиб қолди, деган фикрни билдирдилар. Бошқа кузатувчиларнинг фикрича, Исроилнинг махфий хизмат маҳкамалари Ливияга қарши туҳмат-бўҳтонга бевосита даҳлдор бўлишган. Ана шу маҳкамалар Тель-Авивнинг Яқин Шарқдаги экспансиячилик сиёсатидан жамоатчилик эътиборини шундай йўл билан чалғитмоқчи бўлишган.

ЭРКАКЛАР ТЎЛИШМОҚДА

ЛОНДОН. (ТАСС). Кейинги 20—25 йил ичида эркакларнинг вазни ўрта ҳисобда беш килограммдан зиёд ортган бўлса, аёллар озмаган ҳам, тўлишмаган ҳам. Махсус тадқиқот ўтказган Буюк Британия граждан авиацияси бошқармасидаги тадқиқотчилар группаси шундай хулосага келди.

Гап шундаки, Англия авиакомпаниялари ҳаво кемаларидаги креслоларни катталаштириш масаласини кўриб чиқмоқда. Самолётлардаги креслолар торлиги тўғрисида эркаклардан тушаётган шикоятлар кўпайиб кетганлиги бунга сабаб бўлди.

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

ТИБЕТ ФОЖИАСИ

ХИТОЙ ҳарбий қўмондонлиги Тибетнинг учта районида ўрта радиусда ҳаракат қиладиган ракеталарни учириш учун мўлжалланган янги қурилмаларни жойлаштирди. Бу ҳақда ҳинд журналисти Б. Како яқиндагина босилиб чиққан китобида хабар берди.

Ана шу тоғли ўлкадаги ҳарбий қурилишлар тўғрисидаги хабарлар кейинги ўттиз йил давомида яъни Тибетни Пекин гегемончилари босиб олганларидан кейинги даврда муттасил келиб турди. Тибетга мунтазам равишда замонавий техника билан жиҳозланган қуролли кучларнинг янги-янги контингентлари келиб турибди. Бу ерда янги аэродромлар, стратегик йўллар бунёд этиляпти. Тибет эндиликда Ҳиндистон хавфсизлигига хавф солувчи қудратли плацдармга айланди.

Бу — реал хавф-хатардир. 1962 йили кузида худди шу Тибет плацдармидан туриб, тиш-тирноғигача қуролланган Хитой аскарлари тинч Ҳиндистон территориясига бостириб кирган эдилар. Худди шу жойдан туриб Ҳиндистонга қарши қилинаётган душманлик ҳуружлари тинмаётир. Ҳинд чегара соқчилари эса ана шу плацдармда ўқитилган ҳамда қуролллантирилган террорчиларни қўлга туширмоқдалар.

Масалан, 1981 йил августида Ҳиндистоннинг шимолий-шарқий чегара районида террорчиларнинг маҳфий базалари тор-мор этилиб, Хитойда ишланган кўпдан-кўп қурол ва анжомлар қўлга тушди. Исёнчиларнинг йигирмага яқин бошлиқлари қамоққа олинди. Тергов пайтида улар Хитойнинг Тибет пойтахти—Лхаса районида ташкил этган лагерларда махсус тайёргарликдан ўтганликларини айтдилар.

Маълумки, Хитой ҳукмдорлари Тибет «автоном» районини ташкил этар эканлар, тибетлик аҳоли яшайдиган территориянинг ярмини ундан ажратиб олиб, тўртта алоҳида Хитой вилояти ихтиёрига бердилар ва бу ерни ўз плацдармларига айлантирдилар.

Мана шундай сиёсатга қарши 1959 йил март ойида Тибетда қўзғолон кўтарилди. Хитой маъмурлари уни шафқатсиз бостирдилар. 87 минг ватанпарварни ўлдирдилар, ўлим жазосига ҳукм қилдилар, 25 минг киши турмаларга ташланди, 80 минг тибетлик эса ўз ватанини ташлаб кетишга мажбур бўлди. Тибетнинг диний ва дунёвий раҳбари — Далайлама Тибетни тарк қилиб, Ҳиндистонга эмигрант бўлиб чиқиб кетди.

Оммавий қўзғолон бостирилганидан сўнг ҳам халқ кураши давом этди. Маҳфий ташкилотлар юзага келиб, уларга мамлакатни Хитой зулмидан халос қилишга қарор берган юзлаб, минглаб кишилар бирлашмоқда. Шу ташкилотларнинг юзлаб активлари ҳарбий судларнинг ҳукмига биноан отиб ташланди, яна минг-минглаб ватанпарварлар турмаларда азоб чекмоқда.

Хитой ҳукмдорлари Тибет халқига қарши ашаддий реакцион сиёсат юргизиб, унинг фани, маданияти, маорифини аянчли аҳволга солмоқдалар. Гегемончилар тибет маданиятини реакцион деб эълон қилганларидан сўнг ана шу қадимий юксак маданият марказлари бўлмиш монастирларни бузиб ташладилар, ўн минглаб жилд энг қимматбаҳо қўлёзма китоблар ўтоловда ёндириб юборилди. Уларда тибет фани, медицинаси, тарихи мужассамлашган эди. Тибет санъатининг нодир намуналари эса йўқотиб юборилди ёки ўғирланди.

Халқ маорифининг аҳволи айниқса оғир. Тибетда атиги 68 та мактаб ишлаб турибди. Улардаги ўқитувчиларнинг асосий қисмини ташкил этувчи хитойликлар тибет болаларини ўз она тилларига, тарихи ва маданиятига нисбатан менсимаслик руҳида тарбияламоқда. 6 ёшдан 15 ёшгача бўлган ўн минглаб болалар зўравонлик билан Хитойга жўнатилди. Бу болалар хитойлаштирилгач, яна Тибетга юборилади ҳамда улардан районнинг қуйи аппаратида, хитойликларга содиқ дастёр сифатида фойдаланилади — Пекин гегемончиларининг мақсади ана шундай.

Аҳоли сони 1600 минг кишидан ошмайдиган Тибетда ҳозир 400 минг хитой солдати ва хизмат қилувчи персонал бўлиб, уларда буғдой нонга эҳтиёж катта. Шу боисдан ҳам Хитой ҳарбий маъмурлари шу вақтгача сули етиштириб, ундан тайёрланадиган таомларни тановул қилишга одатланган тибет деҳқонларидан фақат кузги буғдой экишни талаб этдилар ҳамда ана шу донни харид қилиш миқдорини оширдилар. Аммо, буғдой сулига нисбатан кўп нам ва ўғит талаб қилади. Шу сабабли ҳам қийин иқлим шароитида, қолоқ агротехника ёрдамида буғдой етиштираётган деҳқонлар сулига нисбатан буғдойдан тўрт баравар кам ҳосил олиб, унинг кўп қисмини хитойликларга бериб, аранг кун кечирмоқдалар.

Далайлама юборган махсус делегация Тибетга келиб халқ нақадар оч-яланғоч яшаётганлигининг гувоҳи бўлди. Тибет деҳқонлари кўпчилиги увадаларга ўралган, баданлари яра-чақа, тишлари тушиб кетган, кўзлари йиринглаган эди. Делегация аъзоларидан бири — Далайламанинг синглиси бундай деди: «Мен ўз халқимнинг фожиасини кўриб, шунчалик йиғладимки, ҳеч қачон бунчалик кўп йиғламаганман».

Тибетдаги аҳвол шунчалик оғир эдики, Хитой Компартияси Марказий Комитетининг ҳозирги раиси Ху Яобанъ бу ерга келишга мажбур бўлди. У «Тибетда турмуш даражаси пасайиб кетган», «Хитой марказий раҳбарлиги узоқ вақт давомида Тибетда туб аҳоли манфаатларига ва таркиб топган одатларига мос тушмайдиган сиёсат юргизиб келган» деб тан олишга мажбур бўлди. Унинг айтишича, бу ерда «район миллий автономияси принципи бузилган». Ваҳоланки, Тибетда ҳеч қандай автономия бўлмаган. Ҳамма масалаларни Хитой ҳарбий штаби ҳал қилган, у тибетликларга хитой фуқароси, деб қараган.

Юқори мартабали меҳмоннинг визитидан сўнг Тибетда янгича сиёсат ўтказиш тўғрисида кўрсатмалар пайдо бўлди. Аҳолини қишлоқ товарлари етказиб беришдан халос этиш мўлжалланган эди. Аммо, булар ҳаммаси одатдаги маоча ҳийла-найранг эди. Очлик ва оғир мажбурий меҳнатдан нобуд бўлиб кетаётган аҳоли ҳамон ўзини қутқаришларини сўраб, беҳуда илтижо қиляпти.

Лхаса радиоси Тибет райони янги партకоми биринчи секретари Инь Фатаннинг мурожаатини эълон қилди. Унда бундай дейилади:

«Тибетдаги диктатурамиз органлари ва армия бўлинмалари ўз бурчларини бажаришлари ва аксилинқилобий фаолиятнинг қатъий олдини олишлари даркор. Бир тўда бузғунчилар ватанни бирлаштириш жараёнига путур етказмоқда, диний фанатизм ва реакцион бошқарув системасини қайтадан тиклаш ғоясини тарғиб этмоқда».

Аслида эса халқ оммаси Тибетдан ўз ашаддий душманларининг чиқиб кетишларини, ўз ватани мустақил бўлишини истаяпти. Тибетнинг талаби шундай!

Г. КОЧАРЬЯНЦ,
тарих фанлари кандидати.

ИСТЕЪДОД ҚИРРАЛАРИ

РАССОМ РЎЗИ ЧОРИЕВ 50 ЁШДА

ШУ КУНЛАРДА Ўзбекистон ССР Рассомлар союзининг кўргазмалар залида Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Рўзи Чориев асарлари намойиш қилинмоқда. У истеъдодли мўйқалам соҳиби туғилган кунининг 50 йиллигига бағишланган. Тасвирий санъат мухлислари Р. Чориевнинг ўз ижодий фаолияти давомида яратган турли мавзу ва жанрлардаги асарлари билан танишар эканлар, талантли рассомнинг ўзбек совет тасвирий санъати тараққиётига қўшаётган салмоқли ҳиссаси ва ўзига хос маънавий олами мавжуд эканлигининг гувоҳи бўладилар.

БЎЛАЖАК рассом Рўзи Чориев 1931 йилда Сурхондарё областида туғилди. У илк тасвирий санъат таълимини П. Беньков номидаги Тошкент бадиий билим юртида олди. Билимга ҳаддан ортиқ ташналик уни И. Е. Репин номидаги Ленинград бадиий институти бағрига етаклади. Р. Чориев бу санъат даргоҳида СССР халқ рассоми Юрий Непринцев устозлигида рассомчилик санъати сирларини пухта ўрганди, назарий билимини мустаҳкамлади. Истеъдодли ёшлар қаторида жаҳонга машҳур мусаввирлар ижоди ва рус классик тасвирий санъатининг атоқли намояндаларининг бой мероси ва маҳорат сирларидан баҳра олди. Ўзи ишлаётган суратларнинг ҳам жозибали чиқишига астойдил ҳаракат қилди, изланиш машаққатларини қунт ва чидам билан енгди. Талантли студентнинг диплом иши бўлган «Амирликнинг емирилиши» асари устозлар томонидан юқори баҳоланди.

Р. Чориев ўзи севган мавзусига қайта-қайта мурожаат этадиган ижодкор. У тилга олинган асарга такрор қайтиб, унинг бошқа вариантларини ҳам ишлади. Бу асар 1974 йил «Социалистик Ўзбекистон — санъатда» мавзуидаги республика юбилейи кўргазмасида мувафаффқиятли намойиш қилинди. Асар кўпгина томошабинларда катта қизиқиш уйғотди. Санъатшунослар рассомнинг гражданлик позицияси ва асарда ифодаланган ғоянинг аниқлиги ва унинг эстетик таъсири борасида қимматли фикрлар билдирдилар, ўзбек совет тасвирий санъати ноёб бир истеъдод билан бойиганини қайд этдилар. Муаллифнинг бадиий юксак даражадаги бу асари Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти билан тақдирланди.

Рўзи Чориев рассомчилик санъати ихлосмандлари ва жонкуярларининг бу катта эътиборини қозониш, халқимизнинг яратувчилик меҳнати ва ўзига хос психологиясини ўз асарларида тараннум этиш учун тинмай изланди. Рассом истеъдодининг янги-янги қирралари у яратган ҳар бир янги асарда намоён бўла борди. Р. Чориевнинг кўргазмада намойиш этилаётган турли мавзудаги суратлари билан яқиндан танишар эканмиз, бунга яна бир бор иқрор бўламиз.

Ижодкорни республикамизнинг қишлоқ хўжалиги, фан ва маданияти ва бошқа соҳаларида ҳормай-толмай меҳнат қилаётган замондошларимизнинг маънавий қиёфаси қизиқтиради. Агар рассомнинг портрет жанридаги бир туркум асарларини («Санъатшунос Г. Пугаченкова портрети», «Л. Ремпель портрети», «Олим Хўжаев портрети», «Ботир Зокиров портрети», «Қутлуғ Башаров портрети» каби) кўздан кечирсак, уларда таниқли ўзбек зиёлилари — олим ва актёр, рассом ва санъаткорларнинг образи чуқур психологик қиёфада, жозибали бўёқлар тимсолида акс эттирилганлигининг гувоҳи бўламиз.

Р. Чориевнинг Сурхондарё, Жиззах ва Наманган области қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари — таниқли пахтакор ва чорвадорларнинг самимий ва ҳаққоний қиёфаси ифода этилган қатор асарлари ҳусусида ҳам узоқ гапириш мумкин. Рассомнинг кейинги йилларда ишлаётган ўзбек маданияти намояндаларининг портретлари («Алишер Навоий» ва бошқалар) ҳам тасвирий санъат мухлисларида катта таассурот уйғотади.

Истеъдодли мўйқалам устаси Рўзи Чориевнинг ижодини кўп йиллардан буён кузатиш шуни кўрсатадики, рассом ўз ижодига катта талабчанлик билан ёндашади, ҳар бир янги асарининг мукаммал ва таъсирли чиқишига астойдил ҳаракат қилади. Бу фазилат рассом истеъдодининг ҳам муҳим бир ҳусусияти сифатида унинг ижодида кўриниб туради.

Ҳар бир санъат асари кишиларда ҳаётга меҳр-муҳаббат уйғотиб яратувчилик меҳнатига илҳомлантирар экан, бу халқ бахт-саодати йўлида ижод қилаётган санъаткорга ҳам чексиз фахр бағишлайди, уни янги ижод чўққилари сари руҳлантиради. Ўзининг 50 ёшини нишонлаётган истеъдодли рассом, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Рўзи Чориевнинг асарлари билан танишган санъат ихлосмандлари бунга яна бир бор иқрор бўладилар.

Т. ОДИЛБЕКОВ,
санъатшунос.

СУРАТЛАРДА: 1. Рўзи Чориевнинг «Жиззах қўзғолони. 1916 йил» номли асаридан репродукция. 2. Тасвирий санъат мухлислари истеъдодли рассом асарларини зўр қизиқиш билан томоша қилмоқдалар.

С. Маҳкамов фотолари.

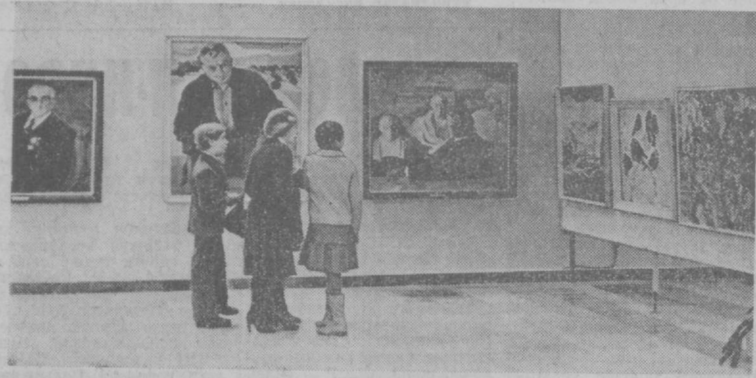

Реклама ва эълонлар

КИТОБХОНЛАР ДИҚҚАТИГА

СИЗГА ЎЗБЕК ТИЛИДА ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ ПОЧТА ОРҚАЛИ ОЛИШНИ ТАВСИЯ ҚИЛАМИЗ

Ф. Достоевский. ТЕЛБА. Ғ. Ғулом, нашриёти, 1981 й., 3 с., 80 т.

О. Ёқубов. УЛУҒБЕК ХАЗИНАСИ. Ғ. Ғулом нашриёти, 1980 й., 1 с., 60 т.

П. Проскурин. ОҚИБАТ. «Ёш гвардия» нашриёти, 1980 й., 1 с., 20 т.

М. Муҳамедов. ТАНЛАНГАН АСАРЛАР. 1 т., Ғ. Ғулом нашриёти, 1980 й., 1 с., 20 т., II т., 1 с., 60 т.

Я. Шамшаров. ЕР НАФАСИ. Қиссалар Ғ. Ғулом нашриёти, 1980 й., 1 с. 20 т.

Мирмуҳсин. УЗУН ТУН. Роман Ғ. Ғулом нашриёти, 1980 йил, 1 с., 30 т.

Соҳиб Жамол. МУҲАББАТ КАМАЛАГИ. Роман. Ғ. Ғулом нашриёти, 1980 й., 2 с., 30 т.

Мирмуҳсин. ИЛДИЗЛАР ВА ЯПРОҚЛАР. Роман 1- қисм. Ғ. Ғулом нашриёти, 1981 й., 1 с., 20 т.

У. Ҳошимов. ҚУЁШ ТАРОЗИСИ. Ҳикоялар, қиссалар, Ғ. Ғулом нашриёти, 1980 й., 1 с., 30 т.

Адҳам Раҳмат. ЖАНГОВАР САФДА. Воқеий қиссалар. «Ёш гвардия» нашриёти, 1980 й., 1 с., 30 т.

У. Ҳакимали. НАВБАҲОР. Қисса. Ғ. Ғулом нашриёти, 1980 йил., 0—50 т.

С. Кароматов. ОЛТИН ҚУМ. Роман. Ғ. Ғулом нашриёти, 1980 й. 1 с. 40 т.

ХОЛДОРХОН ДОСТОНИ. Ғ. Ғулом нашриёти, 1981 й., 2 с. 20 т.

Ж. Шарипов. ХОРАЗМ. Роман. Ғ. Ғулом нашриёти, 1981 й., 1 к.—1 с. 60 т., II, III к.—2 с. 80 т.

Ҳабибулло. КЕЛИНЧАК. Ҳикоялар. Ғ. Ғулом нашриёти, 1980 й., 0—35 т.

Мирмуҳсин. ЧОТҚОЛ ЙЎЛБАРСИ. Роман Ғ. Ғулом нашриёти, 1977 й., 1 с. 50 т.

ФИЗИКАДАН МАСАЛАЛАР. Олий ўқув юртлари учун. «Ўқитувчи» нашриёти. 1980 й., 1 с. 20 т.

Хомченко. ХИМИЯДАН ҚЎЛЛАНМА. «Ўқитувчи» нашриёти, 1977 й., 0—95 т.

АДРЕСИНГИЗНИ ТЎЛИҚ ВА АНИҚ ЁЗИНГ!

Бизнинг адрес: 700107, Тошкент шаҳри, Волгоград кўчаси, 10 «а»-уй, 39-«Книга-почтой» магазини.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ БЎЛИМИГА

юкларни қабул қилиб—топширувчилар, поезд тузувчиларнинг ёрдамчилари, стрелка пости навбатчилари, темир изга, ёстиқча қўювчилар, тепловоз ремонти бўйича слесарлар, токарлар, шофёрлар, юкчилар, қурувчилар, машинист ёрдамчилари.

КУЙБИШЕВ РАЙОН САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

токарлар, йиғувчи-слесарлар, ремонтчилар, асбобсозлар; фрезеровкачилар, қолипчилар, пўлат эритувчилар, пўлат қуювчиларнинг шогирдлари, тупроқ ишларини бажарувчилар, стерженчилар, кранчилар, ўймакорлар, юкчилар. Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

1-ТРАМВАЙ ДЕПОСИГА

трамвай ҳайдовчилар, слесарлар, бўёқчилар, сувоқчилар, қурувчи ишчилар. Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

ОКТЯБРЬ РАЙОН ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ КОРХОНАЛАРИГА

нонвойлар, хамир қорувчилар, зувала узувчилар, пишган нонни тахловчилар, фаррошлар, слесарлар, электрчилар.

МАЪЛУМОТЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМА ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

Марказий пункт—Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.
Ленин район пункти—Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.
Октябрь район пункти—У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
Чилонзор район пункти—2 квартал, 3-уй
Ҳамза район пункти — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.
Фрунзе район пункти—Ш. Руставели кўчаси, 62 уй.
Куйбишев район пункти—К. Маркс кўчаси, 59-уй.
Киров район пункти—Энгельс кўчаси, 89-уй.
С. Раҳимов район пункти—Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. Икромов район пункти—22-квартал, 13-уй.
Сергели район пункти—райисполком, Совет Армияси майдони.

Янги шеърлар

ЮЗИНГНИ ОЙ ДЕСАМ

Юзингни ой десам, ой ҳам жамолингдек тўлолмасдир,
Гули раъно десам, раъно ўзингдек ҳеч кулолмасдир.

Лабинг лаълини чўғдир деб тикилсам, чўғни кул босгай,
У янглиғ жон бағишлашга сира қодир бўлолмасдир.

Кўзинг шаҳло десам, кимдир дегайким парча офтоб ул,
Ахир офтоби рахшон кўзингдек термулолмасдир.

Сочинг атрини анбардир демоқдан ўзга чорак йўқ,
Вале, аслида анбар ҳам ҳузурига йўлолмасдир.

Қошинг, мижгонларинг, тиру камон деб мен хато қилдим,
Улар ошиқни ўлдирса, булар бағрин тилолмасдир.

Сени шундай яратган бу табиат қусри ҳам борким,
Қиёссиз санъатин, минг йил ўтиб, такрор қилолмасдир.

Нигор атрофида парвона Ўлмассан, десам ўзни,
Ажаб, бечора парвона менингдек ўргилолмасдир.

ЎЛМАС ЖАМОЛ.

БЎЛУР

Довонлардан ошаётган мард элим омон бўлур,
Ўзи қилган ишидан у кундан-кун шодон бўлур.
Курашларда ўзи у айлаган бахтли замон ижод,
Истиқболи бундан ҳам нуроний бир жаҳон бўлур.
Босган излари яратди боғу бўстон, яшнаган турмуш,
Бундан сўнг ҳам юрган йўли қутли, нурафшон бўлур,
Баҳорнинг домани гул—мангу гулистон бу дунёда
Ҳарир, оқ пардалар ичра гуркираб бўстон бўлур,
Парникларга кирган чоғлар ҳайрон қолманг кўрки гулшандин,
Яратган оддий меҳнаткаш, сўранг ундан, аён бўлур,
Апельсинлар, лимонлар, помидор, бодринг пишиб турғай,
Кўрди шоир Каримжон, битса васфини достон бўлур.

Каримжон РАҲИМЗОДА.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

АЙИҚ «ҚУЁН» БЎЛИБ ПОЕЗДДА ЮРДИ

ЯНГИ йил олди кунларидан бирида Майноқжон Некрасов қиссасидагидек, уч отли чанада эмас, балки поездда маза қилиб юрди.

Эрта тонгда лайчалар уни уясидан уйғотиб, темир йўлгача қувиб борди. Шу пайт юк ортган узун поезд секин келаётганди. Утакаси ёрилган ҳайвон тўғридан-тўғри тормоз майдончасига сакраб чиқиб олди. Итлар иш бундай бўлишини кутмаганди, шу заҳоти орқада қолиб кетишди.

Орадан бир мунча фурсат ўтгач, разъезд навбатчиси яқинидаги станцияга телефон қоқиб бундай дерди:

— У жуда тўполон қиляпти, ўртоқ диспетчер.
— Ким!
— Кондукторда.
— Қанақа кондуктор!
— Қанақаси бўларди! Вагон майдончасида пўстинга ўралиб ётиб олиб, тинмай ўкиряпти, нима деяётганини тушунолмайсиз...

Вазият тақозоси билан «қуён» ролида бўлган айиқ кейинги перегонда вагон платформасида йўқ эди.

Е. ПАСТУШЕНКО,
ТАСС мухбири.

Кемерово.

САЛОМАТЛИК СОАТИ

ҚУЙИ ФИЗКУЛЬТУРА КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг спорт комплексида йиллик спорт ва оммавий ишлар якунига бағишланган тематик кеча бўлиб ўтди. Унда ўқув юртининг маҳоратли спортчилари йил давомида қўлга киритган ютуқлари ҳақида ҳисоб беришди. Кўргазмали чиқишлар бўлди. Йиғилганларда, айниқса, гимнастикачи қизлар группасининг нозик ва жозибали машқлари катта таассурот қолдирди.

Гимнастика спортнинг кенг оммалашиб бораётган турларидан биридир. Спортнинг бу турига айниқса аёлларда қизиқиш катта. Шунинг учун ҳам институтнинг физкультура кафедрасида мана икки йилдирки, аёллар гимнастикаси бўйича ихтисослаштирилган бўлим ишлаб турипти. Институт аёллар спорт гимнастикасини оммалаштириш бўйича СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига қарашли 37 олий ўқув юрти орасида биринчи ўринни эгаллаб турипти. Шунинг учун ҳам бу институт тажрибаси Тошкентдаги олий ўқув юртлари ўқитувчилари учун ўтказилган семинар-кенгашда кенг оммалаштирилди.

Кафедрада саломатлик группаси ҳам ташкил этилган. Группа аъзолари — студентлар ва ўқитувчилар ҳафтада тўрт марта гимнастика билан шуғулланишади. Бу уларнинг саломатлигини мустаҳкамлашда жуда катта аҳамият касб этаётир. Шунинг учун ҳам улар группа машғулотларини саломатлик соати деб аташади.

Институт спорт комплекси кенгайтирилгандан сўнг бу ерда ўқиётган студентлар учун янада кенг имкониятлар яратилади. Улар тинимсиз ўз маҳоратларини ошириб борадилар ва турли мусобақаларда қадрдон ўқув юртлари спорт шарафини муносиб ҳимоя қиладилар.

Е. МИХЕЛЬСОН.

СПОРТ

КУЧЛИЛАР ҚАТОРИДА

СССР волейбол федерацияси аёллар ва эркаклар командаларидан ўтган мавсумда юксак натижага эришган 24 тадан кучли спортчиларнинг рўйҳатини эълон қилди. Аёллар командаси баҳсида иштирок этаётган Тошкентнинг «Атомобилист» командаси капитани Елена Шафенкова ва йигирма ёшли тошкентлик ҳужумчи, СССР терма командасига номзод Светлана Слеплова ана шу рўйҳатдан муносиб жой олдилар.

Эркаклар баҳсида Тошкентнинг «Меҳнат» командаси республикамиз спорт шарафини муносиб ҳимоя қилаётир. Эришилаётган ютуқларда команданинг моҳир ўйинчиси С. Мячиннинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. У 1981 йилги 24 кучли волейболчининг бири сифатида тан олинди.

ОМАД ЁР БЎЛСИН, ЙИГИТЛАР

Кеча Минск ва Боку шаҳарларида ватерпол бўйича эркаклар олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионати мусобақаларига старт берилди. Бу йилги мусобақалар тартиби аввалги йилларга нисбатан бироз бошқачароқ ўтказилади. Чунончи, олий лига командалари тўрт кичик группага бўлинишган. Улар икки босқичда мусобақаларни ўтказишади. Чемпионатда республикамиз спорт шарафини ҳимоя қилаётган Тошкентнинг «Меҳнат» коллективи учинчи кичик группада Ҳарбий Ҳаво флоти Марказий спорт клуби ва Минск армиячилари билан бирга куч синашадилар. Командалар биринчи турда бештадан учрашув ўтказишади. Сўнгра 19—21 январда Киев ва Тбилиси шаҳарларида, 29—31 январда Москва ва Тошкент шаҳарларида иккинчи ва учинчи тур ўйинлари бўлиб ўтади.

Тошкентнинг «Меҳнат» командаси мавсумга қандай тайёргарлик билан келди! Аввало команда составида катта ўзгаришлар бўлганлигини қайд этиб ўтиш керак. Жумладан, команданинг етакчи ўйинчилари И. Рябчун, В. Чжу, С. Махонин, А. Соколов, Р. Кудряшев бу йилги мавсумда бошқа коллективларда иштирок этишади. Уларнинг ўрнини М. Горшков, А. Бойко, И. Марненко, О. Пузанков, С. Воронин каби ёшлар эгаллайди. Улар команда шарафини муносиб ҳимоя қиладилар, деган умиддамиз.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 8 январь куни ўтказилади.

НАВБАТДАГИ ЁЛҒОН

ИНТЕРМЕДИЯ

Маҳаллий комитет раисининг кабинети. Раис ўз ўрнида ўтирибди. Хонага Садир киради.

РАИС — Келинг, келинг!
САДИР — Чақиртирган экансиз?

РАИС — Бугун яна тушгача келмадингиз? Ўтган куни батамом кўринмадингиз. Ўзи нима гап? Прогулчиликни тугатасизми, йўқми?

САДИР — Жон ука, аввал сабабини сўранг, мен сира ҳам прогул қилмайман. Аввало прогулчиликни ёқтирмайман.

РАИС — Унда нега бир кун ишда бўлсангиз, бир кун кўринмайсиз?
САДИР — Мудиримизга айтганман. Ҳаммаси сабабли.

РАИС — Қани, нималарни айтган экансиз? **(Телефон трубкасини олади).** Менга бўлим мудири Шариповни уланг. Шариповми? Бир минутга келиб кетинг... Шундай денг, прогулчи эмассиз, шундайми?

САДИР — Шундай... Мудиримиз **(эшик очилиб, Шарипов киради)** ана ўзлари ҳам келдилар.

РАИС — Ўртоқ Шарипов, қани айтингчи, нега Садир ака бир кун ишда кўриниб, бир кун кўринмай қолади. Сабаби борми?

ШАРИПОВ — Сабаби бор? Айтайми?
РАИС — Айтинг!

—ШАРИПОВ — Садир ака бизда икки йилдан бери ишлайдилар. Шу икки йилнинг бир йилини ўлик кўмиш билан ўтказдилар.

РАИС — Ўлик кўмиш билан? Э, тавба, қанақа ўлик?
ШАРИПОВ — Қанақа ўлик бўларди. Бир куни чап қўшниларининг кампири, бошқа куни ён қўшниларининг куёви, қолган кунлари бошқалари бирин-кетин ўлаверади.
РАИС — Тавба, қўшниларингизнинг ҳаммаси касалмиди?
САДИР — Буёқ бошқачароқ тушунтиряпти. Биласиз, маҳалламиз катта маҳалла.

РАИС — Тўғри, биламан, катта маҳалла, билишимнинг сабаби қариндош-уруғларникига бориб тураман.
САДИР — Кунора бир одам ўлиб туради, кўмиш маросимига қатнашмасак, маҳаллагарчилик.
ШАРИПОВ — Бунинг устига тоғалари, куёвлари, аммалари, холалари, қудаларининг укаси, тоғаси, акаси ҳам дунёдан ўтган. Шундайми?
САДИР — Шундай. Иссиқ жон. Ахир...
ШАРИПОВ — Ўртоқ раис, Садир акам фалончи ўлиб, кўмишга бордим, деб турсалар, мен бу кишини қандай прогулчи дейман.

РАИС—Хўп, майли. Нега бошқалар вақтида келиб, ишдан вақтида кетади. Ё бу кишининг маҳалласи...
ШАРИПОВ — Энди, ҳалиги Садир акам айтганларидек, иссиқ жон, биров кексайиб ўлади, биров касалликдан.

РАИС — Бўлмаса бугун тушгача нега келмадингиз?
САДИР — Маҳалламиздаги бир Полвон амаки деганни кўмдик.
РАИС — Полвон амаки, Исми нима?
САДИР — Ҳамма Полвон дейди, биз ҳам полвон амаки деймиз, исми, исми, хаҳ, тилимнинг учида турибди.
ШАРИПОВ — Маҳалла бўлса, ўлигини кўмган бўлсангиз, исмини дарров эсдан чиқарасизми?
САДИР — Эсдан чиқмайди, исми Маҳамат.
РАИС — Маҳамат?
САДИР — Ҳа, Маҳамат, аниқ.
РАИС — Тўғри. Маҳамат? Маҳамат? **(Ҳушидан кетади).**
САДИР — Э, э! Нима, қариндош эканми дейман!
ШАРИПОВ — Ҳали, қариндошларимиз бор, деган эдилар-у. Ҳой ким бор, сув сепинглар! **(Одамлар келиб сув сепишади),** нариги хонага олиб чиқайлик, диван бор! **(Ҳамма раисни кўтариб олиб чиқиб кетади, хонада Садирнинг бир ўзи қолади).**
САДИР — Аттанг, навбатдаги ёлғоннинг миси чиқадиганга ўхшайди. Отини аниқ айтмасам бўларкан-да, бирор қариндошига ўхшайди. **(Шу пайт эшикдан бир киши киради).** Ие, Полвон амаки келинг.
ПОЛВОН — Садиржон, сиз ҳам шу ерда ишлайсизми, месткоминглар раиси бизнинг жиян бўлади, бир кўриб ўтай, дегандим.
САДИР — Раис жиянингиз... **(Ҳушидан кетиб йиқилади).**
ПОЛВОН — Ҳой, ҳой, Садиржон. Ҳой, ким бор. **(Раисни олиб чиқиб кетганлар югуриб киришади, уларнинг кетидан раиснинг ўзи ҳам киради).** Қаранглар, мени кўриши билан ҳушидан кетди-я!

РАИС — Э, тоғажон! **(Қучоқлашиб кўришади).**
ПОЛВОН — Тушунолмай қолдим, икки кун илгари кўришгандик, шунчалик соғиниб қолдингми, жиян!
ШАРИПОВ — Бундан беш минут илгари ўлгандингиз!
ПОЛВОН — Тушунмадим.
РАИС — Садир акага сув сепинглар, ҳушига келиб ўзи тушунтириб берсин!
ПОЛВОН — Уни маҳалладагилар «Уч ёлғонда қирқ ёлғон» деб аташади, ишда ҳам шундай экан-да!, Сотқин одам кетсин-ей!

Олим ҚЎЧҚОРБЕКОВ.

Редактор ўринбосари
С. МУСАЕВ.

Телевидение

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Фильм-концерт. 11.00 —Ўн уч. Бадиий фильм. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 —Ҳужжатли фильмлар. 16.10 —А. Правилов ижросида романслар. 16.45 — Шахмат мактаби. 17.15 — Павел арапашяпти. Бадиий фильм. 5 ва 7-сериялар. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 —Оилада маслаҳатлашиб кўринг. 20.00 — Бедарак йўқолганнинг изидан. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 —Концерт. 22.35 — Дунё воқеалари. 23.05 — Ҳужжатли фильм.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.40 — Мақсад. Бадиий фильм. 2-серия. 10.50 — Концерт. 11.15 — К. Чуковский ижоди. 12.00 — Халқ куйлари. 12.15 — Адабий викторина. 13.30 — Салом, мен ҳолангиз бўламан. Бадиий фильм. 15.10 — Концерт. 15.30 — Телевизион фильм. 10.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Фильм-концерт. 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.15 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.30 — Жаҳон халқларининг ижоди. 21.00 — А. Твардовский. Поэмалар. 21.30 — Время. 22.05 — Мақсад. Бадиий фильм. 3-серия

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Мультфильм. 11.45 — Бойчечак. 12.15 — Кичик сержант. Бадиий фильм. 18.05 — Фильм-концерт. 18.20 — Ёшлик. 19.00 — Биз яшайдиган уй. 19.30—Ахборот. 19.45 — Телевизион новеллалар театри. Она. 20.15 — Пахтакорларнинг қишки юмушлари. 20.30 — Ахборот. 20.50—Ҳужжатли фильм. 21.00 — Фильм-концерт. 21.30 —Время. 22.05 — Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Она тили. 18.45 — Телефильм. 19.00 — Назарий механика. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Пойтахт области чорвадорлари ҳузурида. 20.50 — Телефильм. 21.30 — Москва-II.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7, 8/I да **Абу Али ибн Сино** (12.00), **Оқ танлилар** (16.00), 9/I да **Абу Али ибн Сино** (12.00), **Оқ танлилар** (16.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7/I да **Тўйдан олдин томоша**, 8/I да **Дилафрўзга тўрт ошиқ**, 9/I да **Ёшликда берган кўнгил**.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ЦИРКДА АРЧА»** янги йил цирк томошалари (10, 13, 16, 19.30).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 01708. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри ИНДЕКС 64684. А. 1516.